2 priedas

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJOS 2019 METŲ VEIKLOS ATASKAITA

Įžanga

Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos (LŠTA) veiklos kryptis ir apimtis nustato įstatai, o konkrečius darbus padiktuoja šilumos ūkyje vykstantys procesai, LŠTA narių keliamos problemos arba poreikiai ir atitinkami LŠTA tarybos įpareigojimai.

2019 metais buvo sušaukti 4 visuotiniai asociacijos narių susirinkimai, išrinkti nauji tarybos nariai vietoje atsistatydinusių narių, t.y:

- Vietoje Gintaro Diržausko išrinktas UAB „Elektrėnų komunalinis ūkis“ generalinis direktorius Ričardas Leckas (2019-02-21 protokolas Nr. 2/30);
- Vietoje Rimanto Bako išrinktas AB „Kauno energija“ gamybos departamento direktorius, laikinai vykdantis generalinio direktoriaus funkcijas Vaidas Šleivys (2019-02-21 protokolas Nr. 2/30);
- Vietoje Česlovo Kaspučio išrinktas AB „Šiaulių energija“ generalinis direktorius Virgilijus Pavlavičius (2019-07-25 protokolas Nr. 3/31);
- Vietoj Jono Jurkaus išrinktas UAB „Visagino energija“ generalinis direktorius Zigmas Jurgutavičius (2019-07-25 protokolas Nr. 3/31);
- Vietoj Manto Buroko išrinktas AB „Viliaus šilumos tinklai“ generalinis direktorius Gerimantas Bakanas (2019-09-23 protokolas Nr. 4/23).

2019 m. spalio 9 d. vykusio LŠTA Tarybos posėdžio metu Gerimantas Bakanas išrinktas nauju Tarybos pirmininku.

Per 2019 metus asociacijos narių skaičius padidėjo, įstojus 5 naujoms įmonėms, ir metų pabaigoje buvo 52 t.y. 39 tikrieji asociacijos nariai (šilumos tiekimo įmonės) ir 13 asocijuotų narių (tai kitos šilumos ūkio sektoriuje veikiančios įmonės). Asociacijoje 2019 metų pabaigoje dirbo 8 darbuotojai.

Asociacija nuo 2019 m. tapo perkančiąja organizacija ir savo veiklą pradėjo vykdyti pagal viešųjų pirkimo tvarkos reikalavimus: įdiegta pirkimų planavimo programinė įranga, patvirtinti VP organizavimo ir pirkimų sutarčių įgyvendinimo aprašai bei kiti susiję dokumentai.

Asociacijos veiklos kryptis ir apimtį toliau reglamentuos įstatai, kurių nauja redakcija patvirtinta 2019 m. gruodžio 6 d. neeilinio visuotinio narių susirinkimo metu (2019-12-31 d, įregistruoti Juridinių asmenų registre), o konkrečius darbus – šilumos ūkyje dinamiškai vykstantys procesai, LŠTA narių užduotys ir tarybos įpareigojimai.

BENDRAVIMAS SU VALDŽIOS ĮSTAIGOMIS IR KITOMIS ORGANIZACIJOMIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

VERT VALSTYBINĖ ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBA

LŠTA aktyviai bendradarbiauja su Energetikos ministerija, Aplinkos ministerija, Valstybine energetikos reguliavimo taryba, mokslo ir inovacijų įstaigomis, energetikos konsultantais ir ekspertais, vartotojus atstovaujančiomis organizacijomis, biokuro tiekėjais, naujų technologijų plėtotojais ir vystytojais, aplinkosaugos specialistais ir pan.

LŠTA administracijos ir tarybos narių susitikimai aktualiais klausimais vyko su LRV, EM ir AM vadovais. Ataskaitiniais metais aktyviai bendrauta su VKEKK, VEI (nuo 2019- m. liepos 1 d. sujungus VEI su VKEKK suformuota viena įstaiga – VERT) ir kitų valstybės įstaigų bei asociacijų atstovais. LŠTA atstovai įtraukti į nemažą skaičių darbo grupių, komisijų sudėtį. Pagrindinės temos, kuriomis bendrauta su valdžios įstaigomis 2019 metais buvo nepriklausomų šilumos gamintojų (NŠG) ir CŠT santykių problematika, kainodaros ir reguliavimo klausimai, biokuro kokybės ir kainų aktualijos, techninio reglamentavimo aktualijos, apsirūpinimo karštu vandeniu problematika, ES finansinės paramos tikslinis panaudojimas, studentų į energetikos studijų programas pritraukimas ir t.t.

Į atnaujintą Šilumos tarybos sudėtį šiemet nepateko didžiųjų CŠT įmonių vadovai. LŠTA ir viso sektoriaus poziciją atstovavo LŠTA prezidentas. Jis posėdžiuose teikė pasiūlymus dėl CŠT ir NŠG įmonių santykių šilumos gamyboje sureguliavimo, Šilumos ūkio įstatymo nuostatų atnaujinimo, šilumos kainodaros klausimų.

Pagrindinės temos ar problemos, kurių aptarimas ir sprendimų paieška vyko susitikimuose su valdžios įstaigų atstovais:

1. Kainodaros tobulinimas (VERT ir EM);
2. Reguliuojamų įmonių finansinio pajėgumo užtikrinimas (VERT, EM);
3. VERT darbo kokybės gerinimas ir vėlavimų eliminavimas (LRS, VK, EM);
4. NŠG ir CŠT santykių harmonizavimas (LRS, LRV, EM, KT, VERT);
5. ŠŪĮ svarstymas ir pasiūlymų rengimas (LRS, EM);
6. Pastatų energetinio efektyvumo STR atnaujinimas (AM);
7. LR specialiųjų žemės naudojimo sąlygų reglamentavimas (AM);
8. ES paramos skyrimo planavimas (EM. LVPA);
9. Klimato kaitos programos lėšų panaudojimo planavimas (AM, BETA);
10. Pastatų šildymo ir KV vidaus sistemų priežiūros gerinimas (LRS, EM, VERT);
11. Daugiabučių inžinerinės etapinės renovacijos diegimas (AM, EM);
12. Naujų atsinaujinančių išteklių ir technologijų pritraukimas (LRS, LRV, AM, EM, VERT);
13. Biokuro įsigijimo sąlygų suvienodinimas (EM, Baltpool);
14. Šilumos pirkimo aukcionų organizavimas per Baltpool biržą vienodomis sąlygomis (VERT, Baltpool);
15. Gamtinių dujų įsigijimo tvarka ir sąnaudų pripažinimas;
16. Dvinarės kainos taikymas mišraus šildymo objektams (EM, SADM, VERT);
17. Biokuro saugojimo priešgaisrinių taisyklių koregavimas (PAGD, VGTU);
18. KV tiekimo organizavimas daugiabučiuose (LRS, AM, EM);

19. Vartotojų švietimo aktualijos (EM, EA);
20. Dėl daugiabučių namų modernizavimo programa remiamų priemonių, skatinančių iškastinio kuro vartojimą, pakeitimo (AM, BETA);
21. Principinės nuostatos, kaip turėtų būti rezervuojami šilumos gamybos šaltiniai (EM, VERT)
22. Kainodaros pataisos ir lankstesnio reguliavimo galimybės (VERT, LRS, EM);
23. Naujų atsinaujinančių energijos išteklių (saulės, geotermijos) diegimas šilumos gamybos šaltiniuose;
24. ES paramos kryptys 2021-2027 m.
25. Kt.

LR Seimo Energetikos komisijos sprendimu 2019 m sausio mėn. sudaryti darbo grupė karšto vandens apsirūpinimo problematikai spręsti. LŠTA darbo grupės atstovas teikė siūlymus, kaip turėtų būti reglamentuotas karšto vandens tiekimas.

Pradėtas glaudesnis bendradarbiavimas ne tik EM, bet ir su Aplinkos ministerija. Realizuotas LŠTA pasiūlymas finansuoti daugiabučių vidaus inžinerinių sistemų modernizavimą Klimato kaitos programos lėšomis. Taip pat paskelbtas kvietimas teikti paraiškas finansavimui gauti norint įsirengti šilumos siurblius, saulės kolektorius ar fotovoltines elektrines bei šilumos akumuliavimo talpas.

Susitikimuose su Lietuvos pramonės profesinių sąjungų federacijos vadovais planuoti veiksmai siekiant didinti CŠT įmonių prestižą ir kelti darbuotojų atlyginimus. 2019 tradiciškai 1000 EUR parėmė šios organizacijos Sporto šventę, vykusią Šventojoje Energetiko poilsio bazėje. Su KTU bendradarbiauta populiarinant inžinieriaus-šilumininko specialybė patrauklumą.

Asociacijoje reguliariai lankėsi įvairūs technologijų kūrėjai, kurių pateikta informacija ar pasiūlymai perduodami LŠTA nariams. Kai kurie pranešimai daryti tiesiogiai videokonferecijų metu.

LŠTA administracija, atstovaudama savo narius, dalyvauja įvairiuose renginiuose pagerbiant nusipelniusius energetikus, pasveikinant su jubiliejais ar kitomis progomis ir, deja, palydint į paskutinę kelionę.

KEITIMASIS INFORMACIJA IR POZICIJŲ DERINIMAS SU LŠTA NARIAIS

2019 metai prasidėjo interneto svetainės www.lsta.lt. atnaujinimu, kurios struktūra užtikrino glaudesnį bendradarbiavimą su šilumos tiekimo įmonėmis. Tai turėjo įtakos atsiradusi galimybė tarpusavyje bendrauti uždarose forumuose, o visas naujienas pamatyti pirmiesiems skiltyje „***Aktualijos nariams***“ Ankstesnė svetainės versija veikė daugiau nei 12 metų.

Naujoji versija yra šiuolaikinio dizaino, platesnio funkcionalumo, adaptuota įvairių mobilių įrenginių naršymui, bei kur kas labiau pritaikyta asociacijos narių vidiniam komunikavimui, diskusijoms aktualiems klausimams spręsti, informacijos sklaidai.

Prisijungę nariai gali užduoti klausimus forume. Pakomentuoti užduotą klausimą gali LŠTA arba kiti kolegos iš kitų šilumos tiekimo įmonių. LŠTA Taryba turi atskirą tik jiems skirtą forumą, tačiau bent kol kas aktyviai juo nesinaudoja.

Asociacija kiekvieną ***pirmadienį*** rengia šilumos tiekimo įmonių, LŠTA administracijos ir ekspertų susitikimus su video transliacija. Jų metu buvo kviečiami valstybės institucijų (Energetikos ministerijos, VERT, Lietuvos energetikos agentūros, Aplinko ministerijos, Būsto ir energijos taupymo agentūros, Aplinkos projektų valdymo agentūros ir t.t.), konsultacinių bendrovių, teisinių paslaugų srities specialistai bei kiti suinteresuoti asmenys. Per 2019 metus įvyko apie 50 šilumos tiekimo įmonių pasitarimų. Susitikimuose šilumos tiekimo įmonių vadovai, technikos direktoriai ir specialistai turi galimybę į susitikimą jungtis video konferencijos būdu.

Svarbesni klausimai aptarti ***pirmadieniniuose videopasitarimuose:***

1. Dėl pastatų vidaus šildymo ir KV sistemų priežiūros reikalavimų pakeitimų;
2. Dėl aprūpinimo šiluma sistemų rezervinio kuro ir galių užtikrinimo;
3. Dėl šilumos punktų nusidėvėjimo kriterijų „mažosios renovacijos“ paraiškų vertinime;
4. Dėl kvietimo teikti paraiškas daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimui
5. Dėl LR Vyriausybės parengto Nacionalinio energetikos ir klimato srities veiksmų plano projekto šilumos dalies;
6. Dėl naujų vartotojų prijungimo prie CŠT;
7. Dėl aktyvesnio narių jungimosi prie LŠTA interneto svetainės uždaros zonos;
8. Dėl kuriamo edukacinio - švietėjiško video filmo mokiniams (jaunimui) apie Lietuvos CŠT turinio (CŠT sektoriaus teigiamo įvaizdžio formavimas);
9. LŠTA leidiniai (žurnalas „Šiluminė technika“);
10. Dėl A++ efektyvumo klasės pastatuose sunaudojamai energijai keliamų reikalavimų;
11. Dėl CŠT įmonėse energijos išteklių rezervinių atsargų užtikrinimo praktikos;
12. Dėl Klimato kaitos programos priemonės 1.2.6. priemonės „Esamos įrangos modernizavimas pritaikant šilumos akumuliavimui, absorbcinių šilumos siurblių diegimas ir (ar) atsinaujinančių energijos išteklių (saulės energijos elementai) panaudojimas centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje siekiant didinti energinį efektyvumą, esamų įrenginių, naudojančių atsinaujinančius išteklius, apkrovimą ir atsinaujinančių energijos išteklių dalį“ finansavimo kriterijų ir sąlygų;
13. Dėl Lietuvos inovacijų centro (LIC) veiklos ir šilumos tiekimo įmonių finansavimo galimybių;
14. Dėl daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimui tvarkos aprašo;
15. Dėl papildomos informacijos, būtinos Bendrųjų gaisrinės saugos taisyklių pakeitimui;
16. Dėl 2019-2020 m. šildymo sezono pradžios
17. Dėl Šilumos kainų nustatymo metodikoje galimų šilumos bazinių kainų nustatymo ir perskaičiavimo principų;
18. Dėl AB „Amber Grid“ 2019-07-26 rašto „Dėl gamtinių dujų kokybės reikalavimų“;
19. Dėl šilumos vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimų įgyvendinimo 2018 metais;
20. Dėl šilumos ir karšto vandens vartotojų susidariusių skolų ir jų administravimo bei išieškojimo;
21. Dėl daugiabučių administratorių siūlymų šilumos tiekėjams apmokestinti patekimą į bendrojo naudojimo patalpas, nustatyti patalpų nuomos mokestį dėl esančios šilumos tiekėjo įrangos ir pan.

22. Dėl VKEKK šilumos tiekimo įmonių finansinio pajėgumo įvertinimo, priežasčių ir pasekmių;
23. Dėl Klimato kaitos programos lėšų naudojimo 2019 m. sąmatoje numatytos priemonės „Daugiabučių namų vidaus šildymo ir karšto vandens sistemų modernizavimas“ praktinio įgyvendinimo galimybių;
24. Dėl investicinių projektų, įskaitant mažąją bio kogeneraciją, pagrindimo ir galimybių pasinaudoti ES parama;
25. Dėl CŠT įmonių vasaros remonto ir techninių darbų poreikio;
26. Cementbetonio modifikavimas medienos biokuro lakiaisiais pelenais;
27. Dėl konsoliduoto CŠT įmonių veiklos draudimo, kurio reikalauja Šilumos teikimo licencijavimo taisyklės;
28. Dėl 2019-02-19 VKEKK pateiktų atsakymų;
29. Dėl Baltpool organizuojamų šilumos supirkimo aukcionų rezultatų (patirtis, įžvalgos, rekomendacijos);
30. Dėl šilumos tiekimo tinklų plėtros (senų atsijungusių ir naujų vartotojų prijungimo prie CŠT tinklų galimybės);
31. Susitikimas su duomenų apsaugos pareigūnais „Protego“ dėl įmonių vykdomo švietimo ir konsultavimo atitikimo Duomenų apsaugos reglamentui.
32. Dėl šilumos tiekimo įmonių ir Energetikos ministerijos susitarimų, susijusių su vartotojų švietimu ir konsultavimu, vykdymo ir ataskaitų teikimo;
33. Dėl ES paramos šilumos tiekimo tinklų modernizavimui ir plėtrai bei atsinaujinančių energijos išteklių skatinimui (pasitarime dalyvaus Energetikos ministerijos atstovais, atsakingi už ES paramos koordinavimą);
34. Dėl 2019 m. prioritetinių LŠTA veiklos krypčių
35. Kt. klausimai.

2019-01-14 eilinis LŠTA, šilumos tiekimo įmonių ir valstybės institucijų atstovų pasitarimas

Visų pasitarimų medžiaga yra sukomplektuojama ir įforminama kaip „Informacinė suvestinė“ (IS), kuri pateikiama LŠTA interneto svetainėje ir yra prieinama tiks registruotiems LŠTA nariams: https://lsta.lt/susitikimu-protokolai/ . Pažymėtina, kad per ataskaitinį laikotarpį toliau augo LŠTA narių susidomėjimas pirmadienio videokonferencijomis, vis daugiau vadovų ir specialistų pasijungia į pasitarimus ir aktyviau dalyvauja diskusijose. Pasitarimai planuojami kryptingai, pagal aktualias temas, kad |LŠTA nariai gautų tiesioginę ir operatyvią informaciją „iš pirmų lūpų“.

Viena iš LŠTA veiklos krypčių – rinkti, analizuoti, sisteminti, koncentruoti ir paskleisti LŠTA nariams aktualią informaciją. Tuo tikslu buvo reorganizuota informacijos apdorojimo veikla.

Naujai priimtų teisės aktų, jų taikymo praktikos, teisės aktų projektų visose rengimo bei svarstymo stadijose, asociacijos specialistų ir narių keliamų probleminių klausimų aptarimai ir susirašinėjimai pateikiami savaitės ***Informacinėje suvestinėje (IS),*** kuri išsiuntinėjama LŠTA nariams ir patalpinama www.lsta.lt skiltyje „Nariams“. Siekiant palengvinti ir paspartinti susipažinimą su aktualia informacija ji yra sisteminama ir struktūrizuojama trimis etapais:

1. Turinys (matosi visų aktualių dokumentų rekvizitai ir kai kurie LŠTA komentarai bei yra tiesioginės interaktyvios nuorodos į priedus);
2. Aktualiausia medžiaga – pateikiama informacijos suvestinėje (viena savaitinė byla);
3. Priedai – pirminiai originalūs pilnos apimties dokumentai;

Tokiu būdu, kiekvienas besidomintis gali greitai susipažinti su naujienomis, o vis giliau domėtis kryptingai tik pagal aktualias atsirinktas temas. Ateityje numatoma daugiau anonsuoti ir komentuoti naujienas, kad galima būtų padėti LŠTA nariams geriau ir greičiau pasinaudoti naujovėmis. Kitas tikslas – per informacinę sistemą skleisti daugiau naudingos techninės ir technologinės informacijos.

Visi teisės aktų projektai, asociacijos rengiami raštai ar gauti derinimui institucijų raštai, susiję su šilumos tiekimo įmonių vykdoma veikla bei kita ypatingai aktuali bei svarbi informacija siunčiama įmonėms derinimui, žiniai kiekvieną dieną. **Iš viso per 2019 metus išsiųsta per 600 įvairių pranešimų įmonėms aktualiais klausimais**. Su asociacijos nariais suderinti raštų projektai dėl šilumos ūkio sektoriuje veikiančių subjektų ir vartotojų interesų atstovavimo siunčiami valstybės institucijoms. Iš viso per **2019 metus buvo išsiųsta 140 raštų**. Visi svarbiausieji, nekonfidencialūs raštai pateikti 2019 m. Informacinėse suvestinėje, taip pat saugomi LŠTA archyve. LŠTA siųsti / gauti raštai ir atsakymai į juos yra prieinami registruotiems LŠTA nariams. Visi užsiregistravę nariai siųstus/gautus raštus gali matyti LŠTA interneto svetainėje https://lsta.lt/rastai/ . Darbuotojai tiesiogiai gali užsiregistruoti paspaudus nuorodą: https://lsta.lt/diskusijos/registruotis/).

2019 metais asociacija toliau aktyviai dalyvavo rengiant įvairius dokumentus dėl ES struktūrinės paramos panaudojimo, nuolatos dalyvavo įvairiuose viešuosiuose aptarimuose, teikė siūlymus valdžios institucijoms, kad būtų skiriamas didesnis dėmesys ir atitinkamai parama šilumos ūkio plėtros priemonėms įgyvendinti. 2019 metais LŠTA pastangų dėka Šilumos tiekimo tinklų modernizavimui ir plėtrai paramos suma buvo padidinta nuo 89,5 iki 101 mln.eur. Energetikos ministerija iki metų pabaigos skyrė paramą visiems rezervinių sąrašų projektams po vasarą įvykusio paraiškų vertinimo.

Kiti svarbūs pasiekimai paminėtini numatant paramą iš Klimato kaitos programos. Aplinkos ministro kovo 7 d. patvirtintoje KKP lėšų nudojimo 2019 metų sąmatoje buvo atsižvelgta į LŠTA siūlymus ir įtrauktos 2 finansinės priemonės aktualios CŠT sektoriui:

- Parama dalinei daugiabučių renovacijai, kai atnaujinamos vidaus šildymo ir karšto vandens sistemos
- Esamos įrangos modernizavimas pritaikant šilumos akumuliavimui, absorbcinių šilumos siurblių diegimas ir (ar) AEI panaudojimas CŠT sektoriuje siekiant didinti energinį efektyvumą

Nuo 2019 m. liepos mėn, LŠTA intensyviai bendradarbiavo su Aplinkos ministerija, APVA ir BETA specialistais, vyko priemonių finansavimo koncepcijų rengimo ir teisės aktų derinimo procesai. Nariai buvo nuolat informuojami apie įvykius ir pasiektus rezultatus. Kvietimai paramai buvo paskelbti rudenį. Rengiant 2020 metų KKP planą, asociacija toliau aktyviai sieks, kad priemonės būtų tęstinės.

2019 m. liepą Energetikos ministerija organizavo pirmines viešas diskusijas dėl finansuotinų krypčių 2021–2027 m. ES struktūrinės paramos perspektyvoje. LŠTA atstovai dalyvavo bei teikė siūlymus planuojamoms veikloms

TEISĖKŪRA

Asociacija ataskaitiniu laikotarpiu, teisės aktuose nustatyta tvarka, savo lobistinėje veikloje gindama ir atstovaudama savo narių teises ir teisėtus interesus, vienu iš pagrindinių savo tikslų ir uždavinių laikė teisės aktų, reglamentuojančių šilumos ūkio sektorių, kūrimą, tobulinimą ar harmonizavimą, nes:

- Asociacijos narių, ypač šilumos tiekimo įmonių, veikla yra glaudžiai susijusi su kitais energetikos sektoriais (elektros, gamtinių dujų, naftos, atsinaujinančių energijos išteklių ir vandens), tiek šilumos gamybos ir perdavimo iki pastatų įvadų dalyje, tiek pačiuose

pastatuose, ir ypatingai daugiabučiuose gyvenamuosiuose namuose, tenkinant vartotojų poreikius bei užtikrinant efektyvų aprūpinimo šiluma sistemų darbą.

- Aprūpinimo šiluma sistemų ir gimininingų energetikos sektorių veikla yra griežtai reguliuojama ir reglamentuota Lietuvos Respublikos įstatymais.
- Visi energetikos sektoriai yra atskaitingi valstybės valdymo ir savivaldybių institucijoms, kurios kuruoja ir reguliuoja kiekvieną sektorių atskirai.
- Valstybės valdymo ir Savivaldybių institucijų teisėkūros procesuose rengiami projektai ir priimami teisės aktai bei jų pakeitimai ir papildymai, teisės aktuose nustatyta tvarka, yra derinami pagal kompetenciją tarp institucijų, su energetikos įmonių ar sektorių atstovais, bei vartotojus ginančiomis ar atstovaujančiomis organizacijomis.

Asociacija teisėkūros procesuose rengė ir teikė Valstybės ir Savivaldybių institucijoms su Asociacijos nariais suderintas pastabas ir pasiūlymus teisės aktams ir jų projektams, esant reikalui rengė ir teikė pastabas bei pasiūlymus, organizavo ekspertų studijas ar analitines bei konsultacines pažymas, ruošė ir teikė statistinę informaciją, pasiūlymus ir paklausimus dėl teisės aktų nuostatų įgyvendinimo ir jų taikymo praktikos ar pan.

LŠTA administracijos ir narių atstovai, aktyviai dalyvavo Lietuvos Respublikos Seimo komitetų, frakcijų bei komisijų (Energetikos) posėdžiuose bei pasitarimuose, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (nuo 2019 m. liepos 1 d. pavadinta „Valstybinė energetikos reguliavimo taryba“). posėdžiuose ir susitikimuose, Lietuvos Respublikos Vyriausybės, ministerijų (energetikos, ekonomikos ir inovacijų, aplinkos, socialinės apsaugos ir darbo), kitų valstybės valdymo institucijų darbo grupėse, susitikimuose bei pasitarimuose, kur ruošiami, svarstomi bei priimami teisės aktų projektai, sprendžiami teisės aktų nuostatų įgyvendinimo ir jų taikymo praktikos klausimai.

Rengiant, svarstant, priimant ir įgyvendinant teisės aktus, medžiaga operatyviai talpinama Asociacijos interneto svetainėje, pateikiama nariams - išsiunčiant dokumentus, pateikiama ir aptariama su ekspertais bei darbo grupių ir suinteresuotų institucijų bei organizacijų atstovais kiekvieną savaitę organizuojamuose susitikimuose, rengiant pranešimus spaudai, dalyvaujant žiniasklaidos laidose ir t.t. Pažymėtina, kad teisėkūros procesai yra labai intensyvūs ir platūs. Vien tiesiogiai šilumos ūkio sektorių reglamentuojančių teisės aktų vidutiniškai kasmet rengiama, svarstoma ir didelė jų dalis priimama per 150 vienetų.

Apie naujus Teisės aktų registre paskelbtus teisės aktus ir jų projektus asociacijos nariai reguliariai informuojami elektroniniu paštu, pirmadieniais organizuojamuose šilumos tiekimo įmonių pasitarimuose ir viešinami kas savaitinėje Informacinėje suvestinėje.

Kaip svarbesnius žingsnius teisėkūros srityje galima pažymėti LŠTA inicijuotus teisės aktų projektus ir pataisas, reglamentuojančius VERT šilumos kainų nustatymo procesus, biokuro įsigijimą, nepriklausomų šilumos gamintojų veiklą, šilumos vartojimo efektyvumo VERT kontrolę, DGN „mažąją renovaciją“, apsirūpinimo karštu vandeniu 2-ojo būdo įgyvendinimą ir pan.

Asociacija gindama viešąjį šilumos vartotojų interesą, inicijavo Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą, kuriuo siekiama aiškiau reglamentuoti nepriklausomų šilumos gamintojų dalyvavimą aprūpinimo šiluma sistemose šilumos gamybos procesuose.

Su 2019 m. svarbiausiais svarstytais teisės aktais galima susipažinti šios ataskaitos pabaigoje, lentelėje Nr. 1.

INFORMACINĖ IR ŠVIETĖJIŠKA VEIKLA

Asociacija, siekdama sustiprinti savo narių kompetenciją ir glaudesnį dalykinį bendravimą su valdžios įstaigomis, surengė 2 specializuotus mokomuosius seminarus nariams, kuriuose savo patirtimi ir įžvalgomis dalijosi šilumos tiekimo įmonių ir valdžios įstaigų atstovai, Lietuvos ir užsienio ekspertai.

- **Kovo 7 d**. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija konferencijų centre „Karolina Park hotel“ (Vilniuje) organizavo seminarą „**Laipsniškas perėjimas į žematemperatūrinį šilumos tiekimą, didinant efektyvumą ir integruojant naujus energijos išteklius**“. Atliekinės, perteklinės ar saulės energijos centralizuotas panaudojimas ją surenkant, akumuliuojant ir panaudojant šildymo sezono metu jau tampa įprasta praktika pažangiose kaimyninėse šalyse. Lietuvoje prisitaikant prie pastatų renovacijos poveikio, atsižvelgiant į naujus statybos energetinius standartus, vartotojų šilumos poreikius, CŠT sistemų tolimesnis vystymas turėtų būti nukreiptas į naujas galimybes šilumos tiekimo grandinės efektyvumui gerinti, alternatyvių šilumos šaltinių panaudojimą, optimalų CŠT tinklų valdymą ir planavimą, pereinant prie žemos temperatūros darbo rėžimų.

Apie tai buvo diskutuojama seminaro metu, į kurį susirinko virš 130 atstovų iš šilumos tiekimo įmonių, taip pat patirtimi dalinosi Lietuvos ir užsienio ekspertai bei įrangos gamintojai.

- **Birželio 12 d.** sukako 80 metų, kai Kaune 1939 metais pradėjo veikti pirmoji centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistema, kuri šilumine energija aprūpino Klinikinės ligoninės pastatų kompleksą. Minint šią jubiliejinę sukaktį, Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija (LŠTA) kartu su AB „Kauno energija“ ir Kauno technologijos universitetu organizavo seminarą tema **„Ko reikia, kad centralizuotas apsirūpinimas šiluma taptų patrauklesnis vartotojams?“**

Renginyje dalyvavo: V. Poderys (Seimas), E. Purlys (Energetikos ministerija), P. Žvirblis (Aplinkos ministerija), D. Krinickas, M. Taparauskas (VKEKK), Kauno miesto savivaldybės atstovai, CŠT įmonių vadovai ir specialistai bei potencialūs CŠT vartotojai.

Tematika: Nacionalinėje energetikos nepriklausomybės strategijoje (NENS) numatyta, jog vykdant šilumos ūkio srities Lietuvoje plėtrą, bus siekiama, kad ne mažiau kaip 90 proc miestuose esančių pastatų būtų aprūpinama šiluma

centralizuotai. NENS priemonių įgyvendinimo plane, Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros 2015-2021 m. plėtros programoje, bei 2019 metais patvirtintame Nacionaliniame oro taršos mažinimo plane numatytos konkrečios priemonės, skatinančios esamų individualiai besišildančių ir naujų vartotojų prijungimą prie aplinkos neteršiančių CŠT sistemų.

Renginio metu vyko diskusija, ką daryti, kad prieš 80 metų pradėtos kurti CŠT sistemos būtų konkurencingos ir patrauklios naujiems ar buvusiems vartotojams? Koks vartotojų požiūris, galimybės, problemos ir jų sprendimo būdai? Kodėl ši rinka plečiasi kaimyninėse Šiaurės šalyse, o Lietuvoje traukiasi?

Balandžio 17 d. Lietuvos energetikų dienos proga, Asociacija, bendradarbiaudama su Seimo energetikos ir darnios plėtros komisija, inicijavo apskritojo stalo diskusiją **„Šilumos ūkio ateitis: kaip užtikrinti, kad investicijos kurtų tvarią sistemą ir netaptų našta vartotojams“.**

Valdas Lukoševičius pristatė pranešimą tema „Kaip kursime išmanaus miesto energetinį tinklą?“, kuriame akcentavo kad CŠT sektoriuje pasiektas ilgalaikis tikslas, tačiau artėjame prie ribos, kai turime išsikelti naujus tikslus, nes greitai inertiškos investicijos į biokuro įrenginius bus neefektyvios. Laikas apsispręsti, kaip toliau vystysime CŠT sistemą, į ką investuosime, kad ji tobulėtų ir veiktų kaip vientisas organizmas, garantuodama saugumą, didžiausią ekonominę naudą vartotojams ir švarią aplinką.

Diskusija moderavo komisijos pirmininkas V. Poderys, taip pat dalyvavo Seimo nariai, LNŠGA prezidentas V. Kisielius, VERT nariai, LEA direktorius D. Biekša, VEI, LSA, LVPA ir kiti atstovai.

Dalyviai išsakė nuomonę ir diskutavo keliamais klausimais: kaip saugoti ir vėliau panaudoti CŠT sistemoje atliekinę ir perteklinę šilumą, kad degintume mažiau kuro? Kaip į CŠT sistemas integruoti kitus atsinaujinančius šaltinius, tokius kaip saulė ir šilumos siurbliai? Kaip ir kodėl investicijas į CŠT sistemos plėtrą bei atnaujinimą derinti su pastatų renovacija? Ką pasiektume įdiegę centralizuotą vėsumos tiekimą? Kaip ir kodėl reikia išlaikyti vartotojus, kurie CŠT linkę iškeisti į alternatyvius šildymo būdus?

2019 metais LŠTA atstovai dalyvavo įvairiuose tarpinstituciniuose pasitarimuose ir mokymuose. Renginių metu gauta informacija anonsuojama ir patalpinama į tinklapį arba išsiuntinėjama LŠTA nariams tiesiogiai. Renginiai viešinami ir pateikiami LŠTA interneto svetainėje https://lsta.lt/aktualijos/#renginiai.

Asociacija 2019 m. toliau dirbo formuojant šilumos ūkio kaip sektoriaus ir šilumininko profesijos gerą įvaizdį.

LŠTA operatyviai reaguoja per www.lsta.lt ar kitas žiniasklaidos priemones į aktualius įvykius, informuoja visuomenę apie gyventojams svarbius dalykus, apie mokėjimus už šildymą atskirais mėnesiais ir t.t. Buvo dalyvaujama televizijos ir radijo laidose, rengiami spaudos pranešimai ir konferencijos.

2019 m. sudaryta sutartis su BNS spaudos centru (per šią platformą išplatinti 6 pranešimai spaudai), buvo tęsiama sutartis su viešųjų ryšių bendrove Headline.

Per ataskaitinius 2019 metus LŠTA išplatino virš 30 asociacijos pranešimų spaudai ar kitokios aktualios informacijos:

2019-12-31 d. LŠTA informacija „2019/2020 metų šildymo sezono pradžios apžvalga“

2019-12-27 d. Šilumos tinklų modernizavimui Energetikos ministerija skyrė papildomą finansavimą

2019-12-20 d. LŠTA ir Go Vilnius pranešimas spaudai „Vilnius laimėjo teisę rengti Europos šilumininkų kongresą“ (išplatinta per BNS)

2019-12-13 d. LŠTA visuotiniame narių susirinkime pritarta reikšmingiems įstatų pakeitimams (išplatinta per BNS)

2019-11-27 d. Miestai be kaminų – ar tai įmanoma?

2019-10-29 d. Kauno energijai skirta tarptautinė klimato premija – už pasiekimus modernizuojant šilumos ūkį

2019-10-28 d. Lietuvos CŠT sektoriaus pasiekimai pristatyti Islandijoje

2019-10-05 d. Pastatų, aprūpinamų centralizuotai tiekiama šiluma, pasirengimas naujam 2019-2020 m. šildymo sezonui

2019-10-01 d. Pradėta tarptautinė komunikacijos kampanija apie miestų dekorbanizacijos planus iki 2050 metų „We are all connected“: prisijungė Vilnius, Šiauliai, Panevėžys, Mažeikiai, Kaunas

2019-10-15 d. Eurheat&Power informavo apie Lietuvos Prezidento paskelbtą iniciatyvą pereiti prie tvaraus šildymo

2019-09-26 d. LŠTA pranešimas spaudai „Kad šildymas negadintų nuotaikos“ (išplatinta per BNS)

2019-07-22 d. CŠT tinklų modernizavimui iš 2014-2020 ES SF skirta 19 mln. eur parama. Dalis projektų finansavimo dar laukia

2019-08-08 d. Euroheat&Power informavo apie Lietuvos CŠT 80 metų sukaktį

2019-07-17 d. Apie galimai neteisėtus administratorių reikalavimus pranešt LŠTA: daugiabučių namų vidaus vamzdynų avarijos vis dažnesnės ir su dideliais nuostoliais

2019-06-27 d. LŠTA: daugiabučių namų vidaus vamzdynų avarijos vis dažnesnės ir su dideliais nuostoliais

2019-06-13 d. Lietuva neįvertina tendencijų ES šilumos ūkyje ir iriasi priešinga kryptimi

2019-06-20 d. Baltarusijos šilumininkai CŠT sektoriaus pokyčių patirties semiasi Lietuvoje

2019-06-18 d. Vidmantas Jankauskas. Šilumos sektoriaus reguliavimo metodai blokuoja gyvybiškai svarbias inovacijas (Pranešimas žiniasklaidai panaudotas rengiant autorinius straipsnius)

2019-05-17 d. Europos šilumos tiekėjų 39-asis kongresas – ryškėja ateities keliai

2019-04-19 d. LR Seimas pritarė įstatymo pataisai, kad nereguliuojami NŠG privalės pirkti biokurą biržoje

2019-04-18 d. LŠTA informacija „2018/2019 metų šildymo sezonui besibaigiant“

2019-04-17 d. Šilumos ūkio perspektyvos – biokuras gerai, bet kas toliau?

2019-03-25 d. Įvertino renovaciją: žmonės labiausiai skundžiasi ne dėl šildymo kainos (V. Lukoševičiaus komentaras)

2019-02-28 d. Naujoji šilumos supirkimo tvarka didina išlaidas šilumos gamybai

2019-02-13 d. Pranešimas spaudai „Naujai kuriama valstybės institucija didins šilumos tiekimo sąnaudas“

2019-02-07 d. Pranešimas spaudai „Teisybė ir teisėtumas Lietuvos šilumos ūkyje (išplatinta per BNS)“

2019-01-22 d. Pranešimas spaudai „Konkurencija ir šilumos kainos“ (išplatinta per BNS)

2019-01-11 d. Pranešimas spaudai „Sukurtas „verslo planas” pasipinigavimui Lietuvos šilumos ūkyje, nevertinant šilumos vartotojų poreikių. Ar jį sustabdys Seimas?“ (išplatinta per BNS)

2019-01-17 d. Nuo šiol centralizuotai tiekiama šiluma tampa prioritetiniu energijos šaltiniu A++ klasės pastatams

2019-01-08 d. Gruodžio mėnesio sąskaitos bus apie 20 proc. didesnės nei pernai.

LIETUVOS ŠILUMOS TIEKĖJŲ ASOCIACIJA

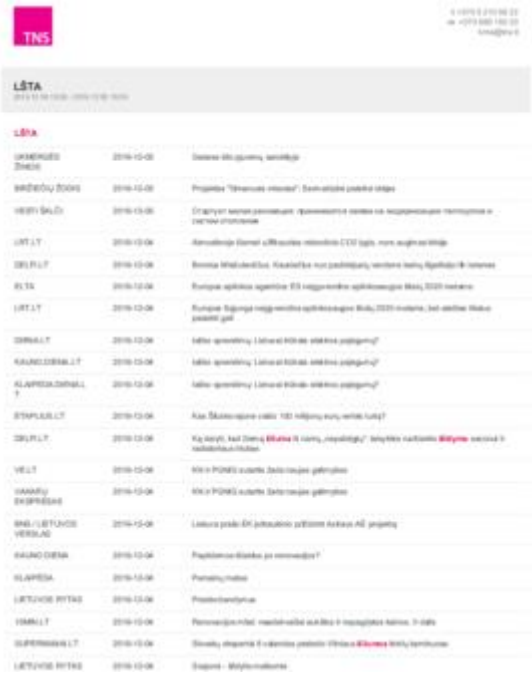

Vykdant komunikacijos veiklą buvo stengiamasi formuoti objektyvią nuomonę apie CŠT sektorių, nagrinėti problemas, aptarti aktualijos. Tai padeda gerinti CŠT įvaizdį, lengviau bendrauti su valstybės įstaigomis, pasiekti pažangos ar bent supratimo teisėkūros procesuose.

2019 m. liepos mėn. LŠTA atnaujino žiniasklaidos monitoringo teikimo paslaugą pagal pasirašytą sutarti su Kantar TNS LT. Kiekvieną dieną nariams išsiunčiama atrinktos su CŠT sektoriumi susijusios publikacijos: spaudos, interneto straipsniai, TV ir Radijo laidos

Siekdama aktyviau vykdyti tiek išorinę (CŠT sektoriaus teigiamo įvaizdžio formavimo, vartotojų švietimo ir kt.) tiek vidinę (aktualios informacijos sklaida tarp narių) komunikaciją, asociacija suformavo narių-įmonių darbuotojų, atsakingų už komunikavimo veiklą, grupę. Lapkričio 25 d. įvyko šios grupės pasitarimas dėl LŠTA komunikavimo veiklų (aktyvesnio narių jungimosi prie www.lsta.lt uždaros zonos, kuriamo edukacinio - švietėjiško video filmo apie Lietuvos CŠT sektorių turinio, leidinių publikavimo).

Balandžio 26 d. LŠTA paminėjo Lietuvos energetikų dieną, kuri 2019 metais buvo ypatinga tuo, kad birželio 12 dieną sukako 80 metų, kai dar prieškario Lietuvoje – Kaune – 1939 metais pradėjo veikti ir pirmoji centralizuoto šilumos tiekimo sistema, kuri aptarnavo Klinikinės ligoninės pastatų kvartalą. Vėlesni energetikos vystymosi etapai patvirtino, kiek įžvalgūs ir perspektyvūs buvo to laikmečio Lietuvos ir Kauno miesto vadovų sprendimai energetikoje

Pasveikinti šilumininkų su profesine švente atvyko Seimo narys Gediminas Vasiliauskas, Energetikos ministerijos patarėjas Saulius Kubilius, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nariai: Donatas Jasas ir Viktorija Sankauskaitė, Valstybinės energetikos inspekcijos viršininkas Alvydas Masiulis. Taip pat šventėje dalyvavo energetikos veteranai, valstybinių institucijų ir organizacijų, mokslo ir mokymo įstaigų atstovai, Lietuvos energetikos ekspertai, kitų gimininingų energetikos asociacijų ir įmonių vadovai bei atstovai.

Šventinio renginio metu buvo pagerbti ir apdovanoti iškiliausi šilumos tiekimo įmonių darbuotojai ir nusipelnę energetikai, išsiskiriantys savo iniciatyva, kūrybiškumu, sugebėjimu efektyviai dirbti, sąžiningumu ir pasišventimu savo profesijai.

Kaip ir kasmet, LŠTA išleido Šilumos tiekimo bendrovių 2018 m. ūkinės veiklos apžvalgą, tik šį kart buvo nuspręsta padalinti leidinį į 2 dalis:

- **CŠT sektoriaus 2018-aisiais apžvalga**. Viešai prieinamas leidinys, kuriame pateikiami pagrindiniai apibendrinti 2018 metų statistinių duomenų analizės rezultatai ir tendencijos. Identifikuojami ir aprašomi reikšmingiausi ataskaitinių metų įvykiai, turėję įtaką sektoriaus raidai.
- **2018 m. techniniai-ekonominiai rodiklių suvestinės pagal įmones (lentelės).** Prieinama tik LŠTA nariams patalpinta asociacijos svetainėje uždaroje narių zonoje: Nariamas->CŠT rodikliai/metinės ataskaitos

Turimi duomenys leidžia pagrįsti LŠTA teiginius, geriau atstovauti savo narių interesus diskusijose su valdininkais ir politikais.

Per 2019 metus buvo išleisti 3 periodinio **žurnalo „*Šiluminė technika*"** numeriai (tiražas: 400 egz.), viso buvo publikuota apie 50 straipsnių.

Visus žurnalo „*Šiluminė technika*" numerius galima rasti LŠTA interneto svetainėje: https://lsta.lt/silumos-ukis/zurnalas-silumine-technika/

Viena iš pagrindinių Asociacijos informacijos apie CŠT sektorių viešinimo priemonių išlieka LŠTA interneto svetainė **www.lsta.lt**, kurioje publikuojama visa aktuali informacija: pranešimų medžiagos iš seminarų ir konferencijų, darbo grupių posėdžių susitikimo medžiaga, studijos, mokslo tiriamieji darbai, šilumos tiekimo įmonių statistiniai duomenys ir kita aktuali informacija vartotojams apie centralizuotą šilumos tiekimą, daugiabučių namų modernizavimą, šilumos kainų mažinimą, energijos taupymą ir efektyvumą ir t.t., svetainėje pateikia visi pagrindiniai vykstantys įvykę

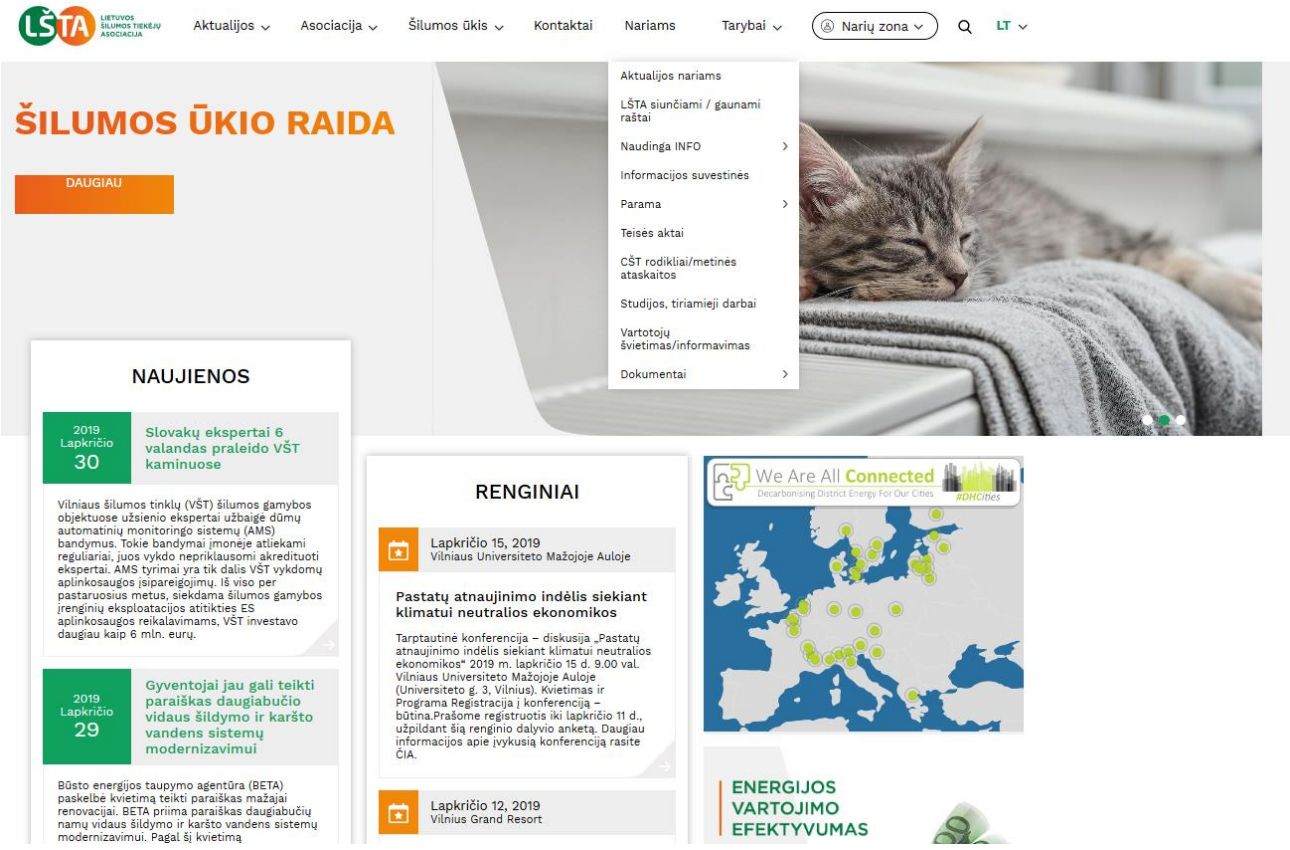

renginiai, jų nuotraukos ir pranešimai, jei buvo skaityti

Nuo 2019 m. pradžios LŠTA interneto svetainė iš esmės buvo atnaujinta, metu bėgyje tobulinta vidinė struktūra. Svetainė tapo patrauklesnė, „šiltesnė“, greitesnė, išsamesnė ir tikėtina labiau „draugiška“ naudotojui.

LŠTA narių-įmonių specialistai pastoviai raginami aktyviau jungtis prie uždaros narių zonos. Metų pabaigoje prisijungę buvo 195 vartotojai (siekiama, kad būtų 500). Užsiregistravę gali ne tik prieiti prie visos aktualios ir susistemintos informacijos, tačiau ir bendrauti, diskutuoti, dalintis patirtimi ar įrenginiais uždarame forume. Diskusijų forume per 2019 metus buvo paskelbta virš 40 temų įmonių aktualiais probleminiais klausimais. Gauti atsakymai/patarimai/komentarai visuomet gelbsti dalinantis patirtimi tarp įmonių. Atskira platforma sukurta ir tiesioginiam LŠTA tarybos narių bendravimui.

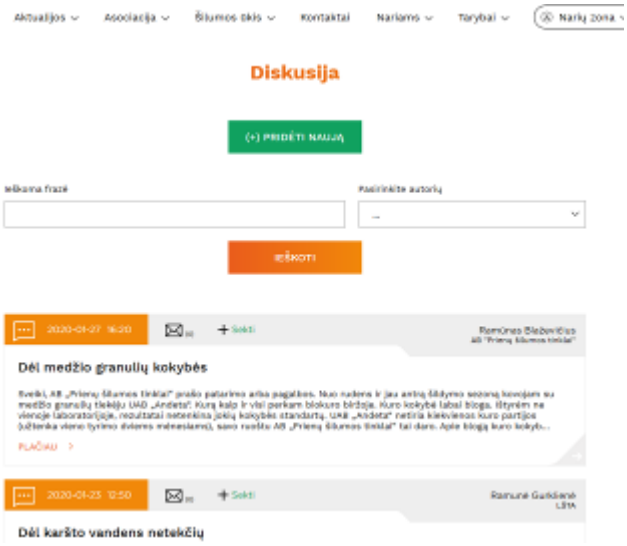

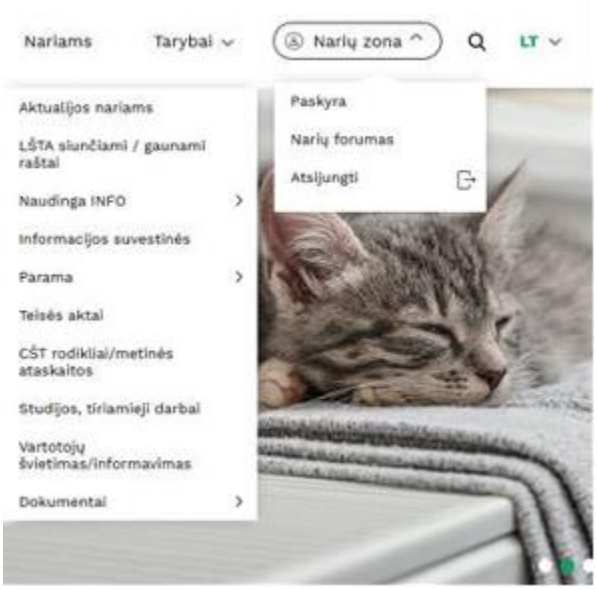

Numatyta, kad prisijungus prie LŠTA narių zonos, vartotojas rastų:

- Pagrindines aktualijas, skirtas tik LŠTA nariams (talpinama pagal data), kurios nepateiktos pagrindinėje „Naujienų“ skiltyje
- Visų asaciacijos siunčiamų ir gaunamų registruotų raštų registrą (galimybė parsisiųsti dokumentus, atlikti paiešką pagal datą, siuntėją ir kt.)
- Skiltyje „Naudinga INFO“ talpinama informacija pagal temas (Pvz. potemėje „Energijos gamyba“ galima rasti skaičiuokles, suvestinius duomenis – „*sukramtyta info*“, skaidrės, studijas, literatūra, aktualią informaciją iš užsienio projektų).

- Kiekvienos savaitės informacijos suvestines (su dokumentų paketais), kurios patalpinamos prieš kiekvieną pirmadienį vykstančias Asociacijos videokonferencijas su nariais
- Aktuali informacija apie paramą (pagal tematiką: ES Struktūriniai fondai, Klimato kaitos programa)
- CŠT sektoriaus pagrindinių teisės aktų sąvadą
- Metinės įmonių ūkinės veiklos (ekonominių, techninių rodiklių) apžvalgas (statistinės lentelės, kurios viešai neplatinamos)
- LŠTA užsakymu atliktų studijų, mokslo tiriamųjų darbų archyvas (galima atsisiųsti nuo 2005 m. ataskaitas)
- LŠTA vidiniai dokumentai (visutinių narių susirinkimų protokolai, įstatai, metinės veiklos ataskaitos)

Nuo 2007 metų LŠTA kiekvieno šildymo sezono metu atlieka šilumos suvartojimo ir mokėjimų už šilumą daugiabučiuose namuose analizę. Ši informacija talpinama LŠTA interneto svetainėje**:** https://lsta.lt/silumos-ukis/silumos-suvartojimas/

2019 metų pradžioje buvo sudaryta sutartis su Lietuvos Hidrometeorologijos tarnyba dėl informacijos apie kiekvienos paros vidutinę oro temperatūrą ir vidutinę daugiametę oro temperatūrą Lietuvoje šildymo sezono metu.

Atsižvelgiant į gautas lauko oro temperatūras, asociacija savo svetainėje teikė prognozuojamą šilumos suvartojimo skirtumą pastatuose einamąjį mėnesį lyginant su ankstesniais

laikotarpiais. Šie skaičiai orientaciniai, tačiau dalinai informuoja šilumos vartotojus ir žiniasklaidos atstovus apie prognozuojamus šilumos sąskaitų dydžius.

Visą aktualią kasdieninę informaciją, susijusią su šilumos ūkio sektoriaus veikla, LŠTA vienu metu siunčia elektroniniu paštu nariams. Platesnei informacijos sklaidai yra suformuoti dar 4 gavėjų paketai, t.y. LR Seimo nariai, savivaldybės, giminingos organizacijos ir įmonėms bei žiniasklaida (viso per 2000 adresatų).

RENGINIAI, SEMINARAI, KONFERENCIJOS

2019 metais LŠTA bendradarbiaudama kartu su kitomis organizacijomis tiek organizavo, tiek aktyviai dalyvavo seminaruose/konferencijose, kituose įvairiuose susitikimuose, posėdžiuose, renginiuose, radijo ir televizijos laidose.

Vasario 21 d. įvyko asociacijos visuotinis ataskaitinis asociacijos narių susirinkimas, kuriame dalyvavo asociacijos įmonių vadovai bei vadovų įgalioti įmonių atstovai. Asociacijos prezidentas pristatė ataskaitą apie asociacijos 2018 metų veiklą ir 2019 metų veiklos programą, taip pat apžvelgė esamą ir prognozuojamą šilumos ūkio būklę, išvardino aktualiausius sektoriaus klausimus, siūlomas ateities gaires. Susitikime taip pat dalyvavo ir savo įžvalgomis pasidalino LR Seimo narys Virgilijus Poderys, Energetikos ministras Žygimantas Vaičiūnas, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pirmininkė Inga Žilienė ir kiti VKEKK atstovai, Valstybinės energetikos inspekcijos viršininkas Alvydas Masiulis, Lietuvos energetikos agentūros vadovas Darius Biekša, atstovai iš Lietuvos nacionalinės vartotojų federacijos ir Lietuvos savivaldybių asociacijos.

Kovo 25 d. Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijoje vyko diskusija apie konkurencijos šilumos ūkyje galimybes „Kiek ir kaip įmanoma konkurencija šilumos gamybos rinkoje?“. Prezidentas V. Lukoševičius skaitė pranešimą. Diskusijoje buvo pateiktas dabar galiojančios šilumos supirkimo iš nepriklausomų šilumos gamintojų tvarkos vertinimas, galimos rizikos ir ilgalaikės pasekmės. Renginyje daugiausiai dalyvavo nepriklausomų šilumos gamintojų atstovai ir juos palaikantys ekspertai, kurie pasisakė už nekontroliuojamą ir už nieką neatsakingą konkurenciją „pilnais kaštais“.

Kovo 26 d. Sveikatos apsaugos ministerijoje vyko viceministrų lygio pasitarimas, kuriame LRVyriausybės pavedimu buvo aptariamas ligoninių aprūpinimo energetiniais ištekliais patikimumas. Kadangi ligoninės yra 1 kategorijos vartotojai, kuriems būtina užtikrinti nepertraukiamą elektros ir šilumos tiekimą į pasitarimą buvo pakviestas ir Valdas Lukoševičius. Buvo nutarta sudaryti tarpinstitucinę darbo grupę, kuri išsiaiškins realią padėtį šioje srityje ir pateiks pasiūlymus energijos tiekimo patikimumui užtikrinti.

Kovo 21 d. asociacijos prezidentas dalyvavo Būsto energijos taupymo agentūros organizuojamuose pusryčiuose žiniasklaidai apie savivaldybėse įsibėgėjusios daugiabučių namų renovacijos apimtis ir jos vertinimą.

Kovo 31 d. vyko kasmetinė nacionalinė konferencija „Šilumos energetika ir technologijos -2019“. Konferencijos plenarinio posėdžio metu pranešimus skaitė Energetikos ministerijos, Kainų komisijos atstovai, mokslininkai ir ekspertai. LŠTA prezidentas padarė įžvalgas apie inovacijų CŠT sektoriui poreikį, kainodaros tobulinimo būtinybę, kitas problemas.Visi kiti pranešėjai supažindino su savo atliekama veikla, pateikė siūlymus darnios energetikos vystymuisi.

Kovo 27 d. Asociacijos prezidentas dalyvavo Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos posėdyje, kuriame buvo pristatyta išmaniosios apskaitos diegimo programa. Taip pat Energetikos ministerijos užsakymu atliekamos studijos (vykdytojas Civitta), kuri nagrinėja išmaniosios apskaitos diegimo tikslingumą šilumos ir vandens tiekime, rezultatai. Šios studijos vykdytojai (Civitta atstovai) ne kartą lankėsi asociacijoje. Asociacijos specialistai teikė statistinę informaciją studijos tyrimui atlikti.

Balandžio 12 d. LŠTA atstovai dalyvavo Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisija kartu su Lietuvos saulės energetikos asociacija ir Lietuvos vartotojų asociacijos aljansu organizavo tarptautinę konferenciją apie gyventojų įtraukimo į apsirūpinimo energija procesą panaudojant saulės energetikos galimybes daugiabučių namų renovacijoje ir kuriant energetines bendrijas.

Balandžio 16 d. šilumos tiekėjų atstovus asociacija kvietė dalyvauti LIŠTIA ir LEI organizuotame seminare (Kaune) „Centralizuoto šilumos tiekimo efektyvumo didinimas ir poveikio klimato kaitai mažinimas diegiant pažangius sprendinius“.

Gegužės 29 d. asociacijos vadovas dalyvavo Lietuvos savivaldybių asociacijos narių atstovų suvažiavime.

Pasibaigus šildymo sezonui, siekiant aptarti šiemet patirtus iššūkius bei numatyti, kas laukia ateinantį sezoną, Energijos ištekelių birža Baltpool kartu su Energetikos ministerija **birželio 6 d.** surengė apvalaus stalo diskusiją „Roges ruošiame vasarą: žvilgsnis į biokuro rinką ateinantį šildymo sezoną“, kurioje dalyvavo LŠTA atstovai

Gegužės 6-9 d. Prancūzijoje vyko Euroheat & Power39-asis kongresas, suburiantis beveik visų Europos šalių šilumos tiekėjų ir įvairių organizacijų atstovus bei svečius iš tokių šalių kaip JAV, Kinija, Pietų Korėja ir pan. Perskaityti pranešimai ir diskusijos padeda geriau suvokti, kur link eina labiausiai išsivysčiusių šalių energetikos ir komunalinių paslaugų vystymasis, kokias problemas sprendžia ir kokie nauji technologiniai ar organizaciniai metodai naudojami šiandieniniame pasaulyje. LŠTA kaip ir kasmet organizavo šilumos tiekėjų delegacijos vizitą į šį renginį.

Birželio 20 d. LŠTA lankėsi Baltarusijos šilumininkų delegaciją**.**

Birželio 5 d. LR Seime vykusioje konferencijoje „Geotermija Lietuvai“ dalyvavo prezidentas V. Lukoševičius ir vyr. specialistas M. Paulauskas. Renginyje nagrinėtos šiluminės geotermijos geologinės prielaidos, seklioji geotermija su šilumos akumuliacija**,** geoterminis vanduo sveikatinimui bei akvakultūros plėtrai; geoterminių įrenginių įrengimo teisinis reglamentavimas bei finansavimo galimybės**.**

Liepos 12 d. Prezidentūroje įvykusio priėmimo metu Prezidentui Gitanui Nausėdai buvo perduoti ir Lietuvos šilumos tiekėjų sveikinimai**.**

Seime **spalio 14 d.** vyko Seimo nario A. Butkevičiaus spaudos konferencija „Valstybės reguliuojamų ir privačių šilumos gamintojų konkurencija – kova be taisyklių? “ Dalyvavo Šiaulių miesto savivaldybės meras A. Visockas, asociacijos prezidentas V. Lukoševičius, AB „Šiaulių energijos“ vadovai. Spaudos konferencijos metu Seimo narys A. Butkevičius, Šiaulių miesto meras ir LŠTA vadovas pasirašė bendrą kreipimąsi į Vyriausybę ir Energetikos ministeriją dėl teisės aktų projektų nuostatų, susijusių su Nacionalinės šilumos ūkio plėtros 2015-2021 m. programos pakeitimais, bei koreguojamų 2014-2020 m. ES struktūrinių fondų priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ projektų atrankos kriterijų

Rugsėjo 20 d. Kaune vykusioje konferencijoje „Energetiko profesija: kompetencijos, svarba, iššūkiai“ prezidentas V. Lukoševičius skaitė pranešimą bei su dalyviais aptarė energetiko profesijos problematiką ir aktualijas. Po renginio įvyko keletą bendrų susitikimų su Lietuvos elektros energetikos asociacijos prezidentu, numatant galimus strateginius veiksmus siekiant moksleivius riktis termoinžinerijos specialybę.

Spalio 9 d. Vilniuje vyko LŠTA organizuota tarptautinė konferencija „Pramoninė simbiozė – iššūkiai ir sprendimai“

Spalio 1 d. asociacijos prezidentas Valdas Lukoševičius dalyvavo Briuselyje Euroheat&Power organizuotame diskusijų seminare **„**Vision 2050 | Decarbonising District Energy For Our Cities**“.** Apie miestų galimybės formuoti savo ateities energetikos ūkį, pasinaudojant centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) privalumais, maksimaliai išnaudoti galimų vietinių išteklių potencialą, kurti tvarias energijos sistemas, kurių nusipelno miestai ir jų gyventojai.

Spalio 2 d. LŠTA prezidentas V. Lukoševičius ir vyr. specialistė R. Gurklienė LR prezidentūroje dalyvavo susitikime su Prezidento vyriausiuoju patarėju J. Neverovič ir patarėju T. Lukoševičiumi. (Aplinkos ir infrastruktūros grupė). Aptartos ir pristatytos šilumos ūkio sektoriaus aktualijos ir sprestini klausimai

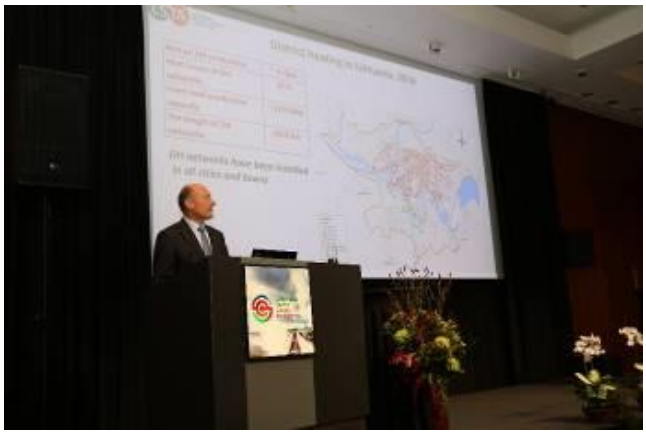

Spalio 24 d. Reikjavike (Islandija) buvo pristatyti Lietuvos CŠT sektoriaus pasiekimai vykusioje Tvaraus centralizuoto energijos tiekimo konferencijoje. LŠTA prezidentas V. Lukoševičius perskaitė pranešimą “Greita didelio masto atsinaujinančių išteklių plėtra Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo sektoriuje”. Buvo pateikti ne tik biomasę naudojančių įrenginių rodikliai, bet ir analizuotos jų diegimą skatinusios priemonės, valstybinio reguliavimo ir paramos instrumentai, kuro bei šilumos pirkimo aukcionų sistema ir kt.

Lapkričio 12 d. Asociacijos prezidentas dalyvavo 10-ajame Baltijos Baltijos šalių centrinio šildymo forume (Vilnius Grand Resort), kurį organizavao Valstybinė energetikos reguliavimo taryba.

Lapkričio 15 d. Vilniaus universitete įvyko Būsto energijos taupymo agentūros organizuota konferencija „Pastatų atnaujinimo indėlis siekiant klimatui neutralios ekonomikos“, kurioje dalyvavo vyr. specialistas Mantas Paulauskas.

Lapkričio 6 d. LR Prezidentūroje įvyko tarpinstitucinis pasitarimas dėl ES Struktūrinių fondų paramos skyrimo mažos galios biokuro kogeneracinių jėgainių statybai (atsižvelgiant į 2019-10-14 d. Seimo nario A. Butkevičiaus, Šiaulių miesto savivaldybės ir LŠTA kreipimąsi). Dalyvavo Prezidento patarėjai, Energetikos viceministras Egidijus Purlys, Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos narys Donatas Jasas ir Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijos prezidentas. Susitikimo metu energetikos viceministras pateikė informaciją apie numatomus priemonės „Nedidelės galios biokuro kogeneracijos skatinimas“ finansavimo sąlygų pakeitimus.

Gruodžio 6 d. Kaune neeilinis visuotinis narių susirinkimas patvirtino įstatų pakeitimus. Tuo pačiu buvo pristatytos LŠTA veiklos kryptys 2020 metams.

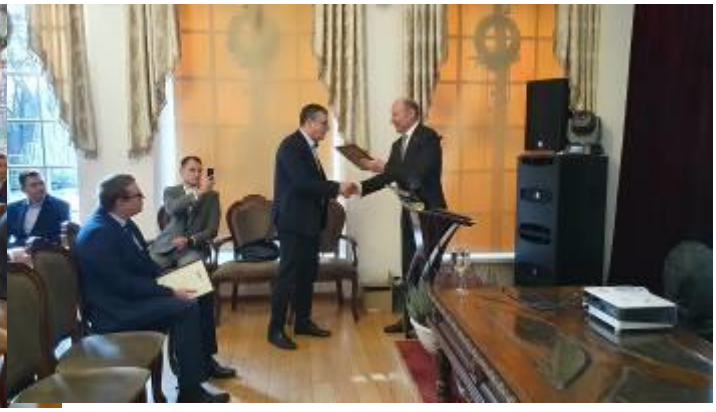

TARPTAUTINIS BENDRADARBIAVIMAS

2019 metais ypač glaudūs ir aktyvūs santykiai buvo palaikomi su tarptautine Euroheat&Power asociacija, kuri nuolat siunčia naujausią informaciją apie ES teisės aktų rengimą, įgyvendinimą, aktualijas Europos šilumos ūkyje. Kasmet LŠTA prezidentas vyksta dalyvauti Euroheat&Power direktorių tarybos susitikimuose, bei generalinėse asamblėjose.

LŠTA yra Euroheat&Power narė nuo 2001 metų. Jau 2019 metų pradžioje LŠTA kartu su Vilniaus miesto turizmo ir verslo plėtros agentūra „Go Vilnius“ teikė bendrą paraišką, siekdami, kad 40-asis Europos šilumininkų kongresas 2021 metų gegužės 3-5 dienomis būtų pirmą kartą suorganizuotas Lietuvos sostinėje.

Iniciatyvą palaikė Energetikos ministras ir Vilniaus miesto meras. Renginio remėjais sutiko būti: Fortum, Ignitis, Enerstena, Danpower. Liepos mėn. Vilniuje lankėsi Euroheat&Power renginių ir rinkodaros atstovės Pauline Benoit ir Silke Schlinnertz, kurios susipažino ir teikė vertinimą Euroheat&Power tarybai dėl galimos kongreso vietos. 2019 metų lapkričio pabaigoje įvykusioje finalinėje atrankoje didžiąja balsų dauguma Vilnius nugalėjo Liublianos miestą. Per ateinančius 2020 metus planuojamas intensyvus tolimesnis pasiruošimas renginiui.

2019 m. liepos mėnesį asociaciją kvietė savo narius dalyvauti Euroheat&Power inicijuojamoje komunikacijos kampanijoje “We are all connected” (Mes visi esame prisijungę), t.y. pasidalinti savo miesto ateities planais apie šilumos/vėsumos ūkio „dekorbanizavimą“ diegiant centralizuoto šilumos ir vėsumos tiekimo sprendimus. Asociacijos pastangų dėka Lietuva pateikė net 5 miestų (Vilniaus, Kauno, Šiaulių, Panevėžio ir Mažeikių) medžiagą: video ir trumpą komentarą/aprašymą. Spalio 1 d. komunikacijos kampanija buvo pradėtą ir po keleto mėnesių gavo European Public Affairs 2019 apdovanojimą kaip geriausia metų prekinio ženklo reklaminė kampanija. Viešinant Eurpopos miestų istorijas yra formuojama aiški vizija apie miestų galimybes kurti savo ateities energetikos ūkį, pasinaudojant CŠT tinklo privalumais maksimaliai išnaudoti galimų vietinių išteklių potencialą

Rugsėjo 24 d. Lietuvos Prezidentas iš Jungtinių Tautų Generalinės asamblėjos tribūnos pripažino Lietuvos centralizuoto šilumos ūkio pasiekimus, sparčiai keičiant iškastinį dujinį kurą į biokurą. Tai ne tik leido žemyn truktelti šilumos kainas, bet smarkiai sumažinti CO2 išmetimus Lietuvoje.

LŠTA prašymu, tarptautinė asociacija Euroheat&Power šią žinia spalio 7 d. savo tinklalapyje pasidalino su Europos šilumininkų bendruomene.

Euroheat&Power, sveikindama Lietuvos šilumininkų bendruomenę su 80 metų sukaktim, savo tinklalapyje, naujienlaiškyje ir žurnale publikavo straipsnį apie Lietuvos centralizuoto šilumos tiekimo raidą. Straipsnio medžiagą paruošė ir inicijavo LŠTA.

2019 metų vasarą LŠTA kvietė narius taip pat teikti paraiškas Tarptautinei centralizuoto energijos tiekimo ir klimato premijai (angl. Global District Energy Climate Awards). Apdovanojimų tikslas – įvertinti ir pagerbti pastangas, iliustruojančias centralizuoto energijos tiekimo sistemų galimybes ir jų svarbą siekiant švarios bei tvarios energetikos. Premijos skiriamos tarptautinių organizacijų atstovų sprendimu. Asociacija teikė konsultacijas AB "Kauno energija" specialistams pildant paraišką ir betarpiškai bendradarbiavo su Euroheat&Power. Džiugu, kad bendros pastangos buvo įvertintos ir spalio 24-25 dienomis Reikjavike apdovanojimų metu „Modernizacijos" kategorijoje nugalėtoju buvo pripažinta AB „Kauno energija", kurios eksploatuojamoje Kauno miesto centralizuoto šilumos tiekimo sistemoje per kelerius pastaruosius metus gamtinių dujų sunaudojimas radikaliai sumažėjo.

Šį kartą simboliškai apdovanota AB „Kauno energija", tačiau tai įvertinimas ir kitiems Lietuvos miestams, kuriuose šilumos gamybai naudojamas daugiausiai biokuras. Tai ne tik globalių

problemų sprendimas, bet ir didesnis efektyvumas, pigesnė šiluma, nauda šalies ekonomikai ir naujos eksporto galimybės. Tai pavyzdys, kai ekspertų, verslininkų, praktikų ir valdžios atstovų bei politikų supratimas bei sutarimas padeda spręsti klimato kaitos problemas, kuriant žmonėms ir aplinkai draugišką energetiką

Per ataskaitinius metus Asociacija parengė ir pateikė išsamią Lietuvos CŠT sektoriaus apžvalgą (anglų k.) pagal Euroheat&Power pateiktą klausimyną (ši statistika ruošiama kas 2 metus). 2019 metų lapkritį publikuota šio leidinio „Country by Country Survey – 2017“ skaitmeninė versija.

Birželio 20 d. Lietuvos šilumos tiekėjų asociacijoje lankėsi Baltarusijos šilumininkų delegacija. Vizitą organizavo LŠTA bendradarbiaujant su Pasaulio banku. Svečiai domėjosi įvairiomis jiems aktualiomis temomis: Lietuvos CŠT sistemų modernizavimo technologijomis, biokuro tiekimo rinka, šiuolaikiniais šilumos matavimo prietaisų su nuotoliniu duomenų nuskaitymu įrenginiais, mūsų šalies bendrovėse įdiegtomis duomenų surinkimo, sąskaitų suformavimo ir išrašymo sistemomis, skolų administravimo klausimais, energijos taupymo priemonėmis modernizuojamuose ir naujai statomuose pastatuose ir t.t.

LŠTA kvietimu energijos išteklių biržos (prekyba biokuru ir šilumos aukcionai) veiklą pristatė Baltpool prekybos vadovas V. Jonutis. Daugiabučių namų šildymo sistemų modernizavimo praktiniais pavyzdžiais ir jų teikiama ekonomine nauda pasidalino UAB „Danfoss“ projektų vadovas K. Paulavičius.

Vizito Lietuvoje metu (birželio 20-21 d.) svečiai taip pat turėjo galimybę susipažinti su centralizuoto šilumos tiekimo sistemomis ir technologijomis, veikiančiomis Vilniaus ir Kauno miestuose. Gavo daug vertingų žinių apie Lietuvos CŠT sektoriaus pasiekimus per nepriklausomybės laikotarpį pereinant nuo „sovietinio“ tipo šilumos tiekimo organizavimo prie šiuolaikinių metodų ir technologijų.

Dalyvavimas tarptautiniuose projektuose:

- **Tarptautinis projektas Upgrade DH „Upgrade District Heating“**

LŠTA ir UAB „Šalčininkų šilumos tinklai“ yra tarptautinio projekto, vykdomo pagal ES bendrąją mokslinių tyrimų ir inovacijų programą „HORIZON 2020″, partneriai. Iš viso projekte dalyvauja 11 partnerių, iš Vokietijos, Danijos, Bosnijos ir Hercegovinos, Lietuvos, Kroatijos bei Italijos. „UpgradeDH” projektas siekia pagerinti centralizuotų šilumos tiekimo tinklų efektyvumą, teikiant paramą modernizuojant pasirinktiems demonstraciniams atvejams, kuriuos galima atkartoti visoje Europoje.

- **Tarptautinis projektas UBIS „Urban Baltic Industrial Symbiosis“**

2019 m. spalio 9 d., Vilniuje vyko LŠTA organizuota baigiamoji konferencija, trejus metus vykusio projekto „Urban Baltic Industrial Symbiosis“ (UBIS) dalis, kuriame dalyvavo partneriai iš Švedijos, Danijos, Vokietijos, Lenkijos ir Lietuvos.
Pagrindinis projekto tikslas – apsikeisti šalių patirtimi, atrasti naujus sprendimus bendradarbiavime energetikos srityje tarp viešojo ir privataus sektorių. Darbo grupėse buvo nagrinėjami energijos vartojimo efektyvumo klausimai, atliekinės šilumos panaudojimo galimybės, taip pat pristatomi pilotiniai projektai, vykdytas aktyvus viešinimas bei suinteresuotų partnerių paieška.

- **Naujas tarptautinis projektas BSAM „Baltic Smart Assets Management“ -avarijų prevencija CŠT vamzdynuose**

Pagrindinis CŠT technologijos trūkumas yra didelis kapitalo poreikis, neefektyvi eksploatacija (šilumos nuostoliai) ir maža kapitalo grąža. CŠT įmonės sunkiai pritraukia naujos kartos išsilavinusius darbuotojų. Norint išspręsti šiuos iššūkius, padidinti CŠT efektyvumą ir sumažinti

kapitalo poreikį, vienas iš reikalingiausių procesų yra „protingas“ turto valdymas (Smart Asset Management). Protingai valdant ir prižiūrint turtą jis tarnaus ilgiau ir efektyviau bei suteiks dar labiau prieinamą šilumą galutiniams vartotojams.
Projekto BSAM tikslas - sukurti metodus ir tarptautinio bendradarbiavimo procesus turto išteklių valdymo plėtrai Baltijos jūros regione.

- Nustatyti kliūtis ir sėkmės veiksnius kuriant ir diegiant protingą išteklių valdymą, šilumos tiekimo tinklų skaitmeninimą.
- Sukurti tarptautiniais mastais pritaikomus CŠT tinklų būklės stebėjimo metodus.
- Šiuolaikinių IT priemonių pritaikymas ir panaudojimas duomenų srautų apdorojimui ir CŠT tinklų priežiūros numatymui.

Asociacijos nariai išties turi į ką kreiptis ir tartis, ieškant susidariusių problemų sprendimo būdų. Stiprėjantis supratimas apie bendros veiklos nešamą naudą, skatina asociacijos augimą. Todėl šia kryptimi tęsime savo veiklą ir kitais metais, nukreipdami savo tikslu ir uždavinius geresnės ir modernesnės Lietuvos šilumos ūkio ateities link.

2019 metų rudenį pasirašyta nauja patalpų nuomos sutartis statomame A+ klasės Technopolio NOVA komerciniame centre. Nuo 2020-12-01 d. Asociacijos administracija persikels į naują būstinę. Galutinis mokestis už nuomą lyginant su esamom patalpom panašus, tačiau ekonominiai sutaupymai atsiras dėl komunalinių ir bendrųjų mokesčių, nuomojant mažesnį plotą.

<u>1 LENTELĖ.</u> 2019 metais buvo priimti ir/ar įgyvendinami svarbiausi šie energetikos veiklą reglamentuojantys įstatymai (pakeitimai ir papildymai) ir jų įgyvendinimą lydintys teisės aktai:

ŠILUMOS SEKTORIUS

Eil. Nr.	*2019 m. priimti ir/ar įgyvendinami teisės aktai*	*TA nuostatos*	*Pastabos, LŠTA pozicija ir veiksmai*
1.	Šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 32 straipsnio pakeitimo įstatymas *Priimtas: 2018 m. gruodžio 18 d. Nr. XIII-1784; TAR, 2018-12-21, Nr. 21229*	Įstatymo pakeitimu nustatyta, kad į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą įtraukiant pagrįstas sąnaudas už kurą, privalo būti įvertinama, ar energetikos įmonė laikėsi Energijos išteklių rinkos įstatyme numatytų įpareigojimų. Kai kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, įsigijimas buvo vykdomas ne per energijos išteklių biržą ir (ar) gamtinių dujų biržą, pagrįstomis sąnaudomis pripažįstama ir į šilumos ir (ar) karšto vandens kainos kintamąją dedamąją gali būti įtraukiamos įmonės biokuro ir gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos, neviršijančios vidutinės biokuro kainos arba vidutinės biokuro biržos kainos, arba vidutinės gamtinių dujų biržos kainos. Vidutinę biokuro kainą, vidutinę biokuro biržos kainą ir vidutinę gamtinių dujų biržos kainą, vadovaudamasi savo nustatyta tvarka, nustato Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija, kad kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, sąnaudų įtraukimo į šilumos ir (ar) karšto vandens kainą ribojimas pagal vidutinę biokuro biržos kainą ir (ar) gamtinių dujų biržos kainą nėra taikomas tais atvejais, kai energijos išteklių biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo atitinkamos biokuro rūšies kiekio ar jo dalies ir (ar) gamtinių dujų biržoje nebuvo galima įsigyti reikalingo gamtinių dujų kiekio.	LŠTA teikė pastabas ir pasiūlymus, organizavo pasitarimus, kad būtų išvengta institucijose nevienareikšmiško įsigijamo kuro kainų traktavimo, kumet negalima reikiamo kuro kiekio įsigyti biržose
2.	VKEKK 2018 m. gruodžio 31 d nutarimas Nr. O3E-474 dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2018 m. vasario 28 d. nutarimo Nr. O3E-55 „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2009 m. liepos 8 d. nutarimo Nr. O3-96 „Dėl šilumos kainų nustatymo metodikos“ pakeitimo“ pakeitimo *Įsigaliojo 2019-01-01 TAR, 2018-12-31, Nr. 22064*	VKEKK pakeitė Šilumos kainų nustatymo metodiką, atsižvelgdama į Šilumos ūkio įstatymo pakeitimą – kai kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai, įsigijimas buvo vykdomas ne per gamtinių dujų biržą, pagrįstomis sąnaudomis pripažįstama ir į šilumos ir (ar) karšto vandens kainos kintamąją dedamąją gali būti įtraukiamos įmonės gamtinių dujų įsigijimo sąnaudos, neviršijančios vidutinės gamtinių dujų biržos kainos. **Esminiai pakeitimai:** • tais atvejais, kai kuro, naudojamo šilumos ir (ar) karšto vandens gamybai įsigijimas buvo vykdomas <u>ne per gamtinių dujų biržą</u>, pagrįstomis sąnaudomis pripažįstama ir į šilumos ir (ar) karšto vandens kainos kintamąją dedamąją gali būti įtraukiamos gamtinių dujų įsigijimo <u>sąnaudos, neviršijančios 105 proc. vidutinės gamtinių dujų biržos kainos</u>; • numatyta, kad ūkio subjektams dujas <u>įsigyjant gamtinių dujų biržoje, gamtinių dujų įsigijimo kaina nėra ribojama</u>; • gamtinių dujų <u>biržos operatoriaus teikiamų paslaugų sąnaudos</u> įvertinamos apskaičiuojant šilumos kainos kintamąją dedamąją, t. y. <u>laikomos pagrįstomis sąnaudomis</u>; • nustatant praėjusiais kalendoriniais metais ūkio subjekto <u>faktiškai patirtas sąnaudas kurui</u>, įvertinama, <u>ar biržoje buvo įsigytas teisės aktuose numatytas gamtinių dujų kiekis</u>; • tais atvejais, kai gamtinių dujų <u>biržoje dėl objektyvių priežasčių nebuvo galima įsigyti reikalingo gamtinių dujų kiekio ar jo dalies, nėra taikomas sąnaudų įtraukimo į šilumos kainą ribojimas</u> pagal vidutinę gamtinių dujų biržos kainą. Pakeitimai įsigaliojo 2019 m. sausio 1 d.	LŠTA aktyviai veikė, teikė pastabas ir pasiūlymus, kad būtų išvengta institucijose nevienareikšmiško įsigijamo kuro kainų traktavimo, kumet negalima reikiamo kuro kiekio įsigyti biržose .
3.	VERT (VKEKK) Energetikos, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo įmonių informacijos teikimo taisyklės. *2019 metais keistos:* – *2019-02-08 nutarimas Nr. O3E-36* – *2019-07-19*	Esminiai pakeitimai: Šiluma • Faktiškai reguliuojamų kainų paslaugai (produktui) priskirtos kintamosios sąnaudos ir kitų rodiklių suvestinėje papildomai prie nepaskirstyto šilumos kiekio numatytas nepaskirstytas šilumos kiekis, susidaręs dėl kitų priežasčių, apibrėžiamas kaip nepaskirstytas šilumos kiekis, kuris susidaro dėl įvairių priežasčių, nesusijusių su karšto vandens tiekimo veikla. • Ūkio subjektai valdomo turto priežiūros ir eksploatavimo plano vykdymo ataskaitą turės teikti pagal sustambintus sąnaudų pogrupius, o paaiškinimus įmonės turės teikti tik dėl tų sumų, kurių darbų faktinė vertė nuo planinės vertės skirsis daugiau nei 10 proc. • Atsižvelgiant į nuo 2018 m. gruodžio 1 d. įsigaliojusio Šilumos gamybos ir (ar) supirkimo tvarkos ir sąlygų aprašo ir nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusios Šilumos kainų nustatymo metodikos pakeitimus, pakoreguotas Kintamųjų sąnaudų, faktiškai priskirtų	LŠTA iš esmės pritarė projektams, teikė pastabas ir pasiūlymus, kad būtų išvengta galimai nepagrįstos administracinės naštos įgyvendinant prievoles dėl informacijos paruošimo ir pateikimo

	nutarimas Nr. O3E-250 – *2019-09-02 nutarimas Nr. O3E-385* – *2019-12-20 nutarimas Nr. O3E-891* *Galiojanti suvestinė redakcija nuo 2019-12-21* *Nauja redakcija paskelbta TAR 2019-09-03, i. k. 2019-13923*	reguliuojamų kainų paslaugai (produktui), ir kitų rodiklių suvestinėje ir darbuotojų skaičiaus ataskaitoje apie šilumos gamybos veiklos verslo vienetą teikiamos informacijos detalumas. • Pakoreguota vidutinio bruto darbo užmokesčio bei darbuotojų skaičiaus ataskaita – įmonės teiks tik sąrašinį ir sąlyginį darbuotojų skaičių. • Papildomai reglamentuotas informacijos, kuri reikalinga lyginamajai analizei atlikti bei valstybės reguliuojamų paslaugų kainoms peržiūrėti arba kitoms Komisijos funkcijoms atlikti, teikimas (anksčiau ūkio subjektai šią informaciją teikdavo atskirais raštais) – numatytas šios informacijos pateikimo laikas ir standartizuotos formos. • Karšto vandens kainų skaičiavimo tikslais, siekiant tiksliau įvertinti planuojamus realizuoti karšto vandens kiekius ir pastoviųjų sąnaudų apimtį, karšto vandens tiekimo veiklos rodiklių suvestinėje numatyta teikti informaciją apie per metus prisijungusių vartotojų sunaudotą karšto vandens kiekį ir atsijungusių vartotojų sunaudotą karšto vandens kiekį (iki atsijungimo).	
4.	VKEKK Atsiskaitomųjų karšto vandens apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčio skaičiavimo metodika *2019-02-28 nutarimas Nr. O3E-58* *Galiojanti suvestinė redakcija (nuo 2019-05-01)*	Nauja redakcija nuo 2019-05-01 **Esminiai pasikeitimai:** • apskaitos prietaisų sąnaudos bus paskirstomos pagal tokius pačius reikalavimus, kokie galioja šilumos tiekėjams; • detalizuoti apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčio skaičiavimo principai, numatant, kad nustatant apskaitos prietaisų aptarnavimo mokestį bus atsižvelgiama į apskaitos prietaisų aptarnavimo paslaugai faktiškai priskirtų būtinųjų sąnaudų apimtis ataskaitiniu laikotarpiu, lyginamosios analizės atitinkamų rodiklių vertes, po apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčio ataskaitinio laikotarpio įvykusius reikšmingus įvykius, turinčius įtakos planuojamam sąnaudų dydžiui; • skatinant įmones optimizuoti darbuotojų skaičių ir darbuotojams mokėti pagrįsto dydžio darbo užmokestį, pakeistas metinio darbo užmokesčio fondo skaičiavimo principas: jei įmonės faktinis ataskaitinio laikotarpio ir planuojamas darbuotojų skaičius yra didesnis už pagal lyginamuosius rodiklius apskaičiuotą darbuotojų skaičių, planuojamas darbuotojų skaičius ribojamas lyginamaisiais rodikliais, tačiau planuojamas metinis darbo užmokesčio fondas nėra mažinamas, jeigu jis neviršija siektino metinio darbo užmokesčio fondo; • numatyta, kad investicijų grąžos norma skaičiuojama nuo būtinųjų sąnaudų, priskirtinų apskaitos prietaisų aptarnavimo paslaugai, taikant investicijų grąžos normą, lygią karšto vandens tiekimo veiklai nustatytam investicijų grąžos dydžiui. Šiuo metu skaičiuojamas normatyvinis pelnas nuo apskaitos prietaisų aptarnavimo veiklos ilgalaikio turto vertės; • reglamentuoti apskaitos prietaisų aptarnavimo mokesčio projektui keliami privalomos pateikti informacijos reikalavimai	LŠTA iš esmės pritarė projektams.
5.	VERT (VKEKK) Šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijų vertinimo ir derinimo Valstybinėje energetikos reguliavimo taryboje tvarkos aprašas. VKEKK 2019 m. balandžio 1 d. Nr. O3E-93 VERT 2019 m. rugpjūčio 2 d. Nr. O3E-303 *TAR, 2019-08-02, Nr. 12795*	Esminės nuostatos Apraše: • numatyta Komisijos reguliuojamų šilumos tiekėjų, nepriklausomų šilumos gamintojų, geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų planuojamų vykdyti, vykdomų ar jau įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, vertinimo ir derinimo Komisijoje tvarka; • reglamentuotos investicijų grupės ir apimtys, bendru sąrašu investicijos derinamos tuo atveju, kai jų vertė neviršija 3 tūkst. Eur; • įtvirtinta investicijų derinimo procedūra, detalizuojant finansinį ir ekonominį vertinimą bei vertinimo kriterijus; • numatyta, kokios apimties investicijų projektams būtina atlikti investicijos įgyvendinimo alternatyvų įvertinimą ir (arba) pateikti optimalaus sprendimo pasirinkimą pagrindžiančius dokumentus; • nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos skaičiuojamos pagal Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašo ir Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų įmonių apskaitos atskyrimo ir susijusių reikalavimų aprašo reikalavimus. • aprašas bus taikomas šilumos ir vandens įmonių planuojamų vykdyti, vykdomų ar įvykdytų investicijų, susijusių su reguliuojama veikla, vertinimui ir derinimui VERT bei įvykdytų investicijų kontrolei; • geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinių kainų projektą VERT pateikus iki 2019 m. gegužės 2 d., geriamojo vandens tiekėjų ir nuotekų tvarkytojų, paviršinių nuotekų tvarkytojų investicijoms, suderintoms, pradėtoms įgyvendinti arba įgyvendintoms iki 2019 m. gegužės 2 d., šio Aprašo nuostatos netaikomos; • numatoma galimybė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo bei paviršinių nuotekų tvarkymo paslaugų bazinio laikotarpio geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane ir geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, paviršinių nuotekų tvarkytojo veiklos plane nenumatytas investicijas suderinti su	LŠTA teikė pastabas ir pasiūlymus.

		VERT Apraše nustatyta tvarka; • investicijų, skirtų įgyvendinti Vandenų srities plėtros programoje nustatytiems tikslams įgyvendinti pagal Vandenų srities plėtros programos įgyvendinimo veiksmų planą ir kituose teisės aktuose paminėtos, kaip privalomos vandens įmonėms infrastruktūros plėtrai, renovacijai, saugumui ir patikimumui užtikrinti, vartotojų ir abonentų prijungimui prie centralizuotos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo, paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros, atitinkančios aplinkos apsaugos, sveikatos apsaugos reikalavimus, finansinis pagrindimas skaičiuojamas tais atvejais, kai investicijų vertė yra 1,5 mln. Eur ir didesnė.	
6.	Lietuvos Respublikos energijos išteklių rinkos įstatymo Nr. XI-2023 8, 13, 17, 19[1] ir 28[1] straipsnių pakeitimo įstatymas *2019 m. balandžio 26 d. Nr. XIII-2084*	Esminės įstatymo nuostatos. • visi šilumos gamintojai biokurą privalės įsigyti vienodomis konkurencinėmis sąlygomis • visi šilumos aukciono dalyviai, įsigydami šilumos gamybai reikalingą biokurą, turės teikti pirmenybę skaidriai, aiškiai sureguliuotai ir nediskriminaciniais pagrindais veikiančiai prekybos biokuru biržai „Baltpool“. • visi rinkos dalyviai ir toliau galės sudaryti tiesioginius dvišalius, vadinamuosius užbiržinius sandorius, jeigu juose biokuro kaina bus mažesnė nei tuo metu esanti vidutinė biokuro kaina „Baltpool“ biržoje • numatytas vienų metų pereinamasis laikotarpis jau sudarytiems iki įstatymo įsigaliojusiems dvišaliams sandoriams įvykdyti • įgyvendinamas šilumos ūkio srities plėtojimo principas, kad šilumos gamintojai energijos išteklius įsigytų skaidriausiu ir konkurencingiausiu būdu, taip užtikrinant mažiausius kaštus šilumos vartotojams	LŠTA iš esmės pritarė projektams, kurių iniciavime aktyviai dalyvavo. LŠTA inicijavo projekto parengimą aktyviai teikdama motyvus apie projekto svarbą Energetikos ministerijai
7.	VERT •Šilumos sektoriaus įmonių apskaitos atskyrimo ir sąnaudų paskirstymo reikalavimų aprašą *2019 metais padaryti pakeitimai:* • *2019-05-24 nutarimas Nr. O3E-159* • *2019-12-20 nutarimas Nr. O3E-894* Galiojanti suvestinė redakcija 2019-12-21 *TAR 2019-12-20, i. k. 2019-20959*	esminiai pakeitimai: • Elektra, pagaminta savuose šaltiniuose, paskirstoma įvertinus tiesiogines, netiesiogines ir bendrąsias elektros energijos gamybos kogeneracinėje jėgainėje sąnaudas. • Šilumos tiekėjams, kurių centralizuoto šilumos tiekimo (CŠT) sistemose neveikia nepriklausomi šilumos gamintojai (NŠG), netaikomas reikalavimas sąnaudas išskaidyti į šilumos (produkto) gamybos ūkio subjekto šilumos šaltiniuose bei į šilumos poreikio piko pajėgumų ir rezervinės galios užtikrinimo sąnaudas.	LŠTA iš esmės pritarė projektams.
8.	Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas. 2019 m. birželio 6 d. Nr. XIII-2166 *TAR, 2019-06-19, Nr. 9862* Įsigalioja 2020-01-01	Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu viename teisės akte nustatomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos. Taip pat nurodomos teritorijos, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, bei kada turi būti gautas žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas ir atvejus, kada jis neprivalomas.	LŠTA teikė pastabas ir pasiūlymus. Viena pagrindinių pastabų buvo šilumos perdavimo tinklus įtraukti į viešojo intereso reglamentavimo išimti, kuomet būtų galima tinklus kloti be žemės savininkų sutikimo. Tačiau tai ateities klausimas.
9.	LRV 2019 m. gegužės 29 d. nutarimas Nr. 521 Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. kovo 3 d. nutarimo Nr. 277 „dėl įmonių, veikiančių energetikos srityje, energijos ar kuro,	Esminiai pakeitimai: • nustatomos palankesnės sąlygos šilumos gamintojams sudaryti tiesioginius dvišalius biokuro įsigijimo sandorius; • visi šilumos aukciono dalyviai, įsigydami šilumos gamybai reikalingą biokurą, turi teikti pirmenybę prekybos biokuru biržai „Baltpool“; • numatyta teisė sudaryti dvišalius (užbiržinius) sandorius, kai jais perkamo biokuro kaina yra mažesnė už vidutinę biržos kainą. Tokiu būdu panaikinama galimybė užbiržiniais sandoriais didinti biokuro kainą, o šilumos gamintojams sudaromos vienodos sąlygos konkuruoti ne tik šilumos aukcionuose, bet ir įsigyjant šilumos energijai gaminti reikalingą biokurą; • neskelbiamų derybų būdu sudaromų sandorių pirkimų vertė padidinta iki 10 tūkst. Eurų, jei bendra pirkimų vertė per vienerius	LŠTA iš esmės pritarė projektams,. teikė pastabas ir pasiūlymus, kaip pigiau ir greičiau būtų galima CŠT įmonėms įsigyti biokurą ne energijos išteklių biržoje. Tikslas, kad jei yra pigesnio biokuro ne biržoje, būtų galima greitai jį įsigyti, taip

	kurių reikia elektros ir šilumos energijai gaminti, pirkimų taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo *TAR, 2019-06-03, Nr. 8830*	metus neviršija 5 proc. bendros gamintojo įsigyjamos energijos išteklių pirkimo vertės. Taip pat sukurtos galimybės sudaryti sandorius be vertės apribojimų, jei biokuras iš tiekėjų perkamas daugiau kaip 15 proc. mažesne kaina už biokuro biržos kainą; • šilumos gamintojams nebereikės skelbti informacijos savo interneto svetainėse apie įsigyjamo biokuro kainas bei kitas detales – tai centralizuotai atliks biokuro biržos operatorius; • pakeitimas sudarys sąlygas formuoti realią vidutinę biokuro biržos kainą, kuri užtikrins skaidrią konkurenciją ir pagrįstą šilumos kainą vartotojams • priimti pakeitimai supaprastins sąlygas bei sutrumpins kai kuriuos terminus, kas leistų greičiau sudaryti ekonomiškai naudingesnius tiesioginius dvišalius sandorius	piginant šilumos kainą gyventojams bei administracines sąnaudas įmonėms.
10.	LRV 2019 m. birželio 12 d. nutarimas Nr. 558 dėl Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos nuostatų patvirtinimo *TAR, 2019-06-18, Nr. 9762*	Šiuo teisės aktu iš esmės buvo užbaigtas VKEKK ir VEI apjungimo į VERT procesas. VERT pradėjo veiklą nuo 2019-07-01. Informacija. 2019-07-01 įsigalioja VKEKK nutarimai dėl VERT • VKEKK 2019 m. birželio 28 d. nutarimas Nr. O3E-239 „DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS DARBO REGLAMENTO PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 28 d. Nr. nutarimas O3E-238 „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2014 M. GEGUŽĖS 15 D. NUTARIMO NR. O3-140 „DĖL ENERGETIKOS ĮMONIŲ REGULIUOJAMOS VEIKLOS PATIKRINIMŲ TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 28 Nr. O3E-237 „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2014 M. VASARIO 10 D. NUTARIMO NR. O3-44 „DĖL SANKCIJŲ SKYRIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-233 „DĖL ENERGETIKOS OBJEKTŲ IR ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMO IR TECHNINĖS BŪKLĖS PATIKRINIMO AKTŲ FORMŲ PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. d. nutarimas Nr. O3E-229 „DĖL ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ TYRIMO, BYLŲ NAGRINĖJIMO IR NUTARIMŲ ADMINISTRACINIŲ NUSIŽENGIMŲ BYLOSE VYKDYMO KONTROLĖS VALSTYBINĖJE ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOJE TVARKOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-231 „DĖL VALSTYBINĖS ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOS ATSTOVŲ DALYVAVIMO STATYBOS UŽBAIGIMO KOMISIJOSE IR PAŽYMŲ APIE ENERGETIKOS ĮRENGINIŲ TECHNINĖS BŪKLĖS PATIKRINIMĄ IŠDAVIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-235 „DĖL ENERGETIKOS ĮRENGINIŲ EKSPLOATAVIMO IR DAUGIABUČIŲ NAMŲ ŠILDYMO BEI KARŠTO VANDENS SISTEMŲ ATITIKTIES DEKLARACIJOMS TIKRINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-236 „DĖL VARTOTOJŲ (JURIDINIŲ IR FIZINIŲ ASMENŲ) LĖŠOMIS IKI LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS ĮSTATYMO ĮSIGALIOJIMO ĮRENGTŲ BENDRAI NAUDOJAMŲ ELEKTROS ENERGETIKOS OBJEKTŲ, SKIRTŲ ELEKTROS ENERGIJAI PERDUOTI IR (AR) SKIRSTYTI, TECHNINĖS BŪKLĖS NUSTATYMO TVARKOS PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-230 „DĖL ENERGETIKOS OBJEKTŲ, ENERGETIKOS ĮRENGINIŲ IR VARTOTOJŲ ENERGETIKOS ĮRENGINIŲ TIKRINIMO IR ENERGETIKOS OBJEKTŲ STATINIŲ NAUDOJIMO PRIEŽIŪROS TVARKOS PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-227 „DĖL ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO DIDINIMO REIKALAVIMŲ NEVYKDYMO IR PAŽEIDIMO NAGRINĖJIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3-226 „DĖL GINČŲ NETEISMINIO SPRENDIMO PROCEDŪROS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-232 „DĖL NAFTOS PRODUKTŲ IR (AR) NAFTOS VALSTYBĖS ATSARGŲ KAUPIMO, TVARKYMO PATIKRINIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. Nr. nutarimas O3E-225 „DĖL VARTOTOJŲ SKUNDŲ NAGRINĖJIMO VALSTYBINĖJE ENERGETIKOS REGULIAVIMO TARYBOJE TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-234 „DĖL	LŠTA teikė pastabas ir pasiūlymus dėl VERT veiklos atsakomybės ir sankcijų, jei būtų nesilaikoma teisės aktų nuostatų, reglamentuojančių VERT funkcija.

		ENERGIJOS IŠTEKLIŲ REZERVINIŲ ATSARGŲ SUDARYMO, TVARKYMO KAUPIMO IR NAUDOJIMO KONTROLĖS BEI DUOMENŲ PATEIKIMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“, • VKEKK 2019 m. birželio 27 d. nutarimas Nr. O3E-228 „DĖL VALSTYBINĖS KAINŲ IR ENERGETIKOS KONTROLĖS KOMISIJOS 2012 M. SPALIO 16 D. NUTARIMO NR. O3-308 „DĖL TAIKINAMOJO TARPININKAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“.	
11.	Energetikos ministro 2019 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. 1-239 patvirtintos Kietojo ir skystojo kuro apskaitos energijos gamybos šaltiniuose taisyklės *TAR, 2019-09-03, Nr. 13939*	Bendros nuostatos: • nustato kietojo, išskyrus kietąjį biokurą, ir skystojo kuro apskaitos reikalavimus energetikos įmonėms ir ūkio subjektams, turintiems daugiau kaip 5 MW galios elektros ir (ar) šilumos energijos gamybos objektus, taip pat ūkio subjektams (toliau – Įmonėms), laikantiems ar privalantiems laikyti naftos produktų valstybės atsargoms priklausantį kurą; • reglamentuoja kuro kiekio ir kokybės nustatymą bei šiam nustatymui reikalaujamą tikslumą, kuro periodinį inventorizavimą ir su kuru atliekamų operacijų registravimą dokumentuose; • Kuro apskaita, laikantis šiose Taisyklėse nustatytų reikalavimų, turi būti tvarkoma Įmonėse, įsigyjant kurą, jį naudojant energijai gaminti ir saugant;	LŠTA sudarė sutartį su Lietuvos energetikos institutu dėl taisyklių atnaujinimo, kurios leistų tinkamai vykdyti šilumos tiekimo įmonėse kietojo, išskyrus kietąjį biokurą, ir skystojo kuro apskaitą.
12	Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymo Nr. D1-87 „Dėl Saugotinų medžių ir krūmų kirtimo, persodinimo ar kitokio pašalinimo atvejų, šių darbų vykdymo ir leidimų šiems darbams išdavimo, medžių ir krūmų vertės atlyginimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas TAR, 2020-01-07, Nr. 172	Šiuo projektu siekiama užkirsti kelią kylantiems konfliktams dėl saugotinų želdinių kirtimo, riboti jų pašalinimą ir genėjimą intensyviausiu laukinių paukščių perėjimo metu, taip pat siekiama nustatyti aiškius leidimų išdavimo ir pašalinamų saugotinų medžių ir krūmų atkuriamosios vertės atlyginimo tvarkos reikalavimus bei efektyviau kontroliuoti leidimų išdavimo atvejus.	LŠTA teikė savo pastabas ir pasiūlymus
13	Lietuvos Respublikos energetikos ministro įsakymo „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. spalio 25 d. įsakymo Nr. 1-297 „Dėl Šilumos tiekimo ir vartojimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas TAR, 2019-12-17, Nr. 20306	Projektu siekiama teisinio aiškumo, siūloma patobulinti dvinarės šilumos kainos taikymo reglamentavimą. Siūloma vidutinę šilumos vartojimo galią nustatyti pagal paskutinių 3-jų metų faktinio šilumos vartojimo duomenis. Nesant paskutinių 3-jų metų faktinio šilumos vartojimo duomenų, vidutinei šilumos vartojimo galiai nustatyti gali būti vertinamas trumpesnis laikotarpis (2-jų metų ar 1-rių metų duomenys), tačiau ne mažesnis nei 12 mėn. iš eilės. Jeigu pastatas ir (ar) šilumos punktas buvo atnaujintas (modernizuotas) ir sumažėjo jo šilumos poreikis, nustatant vidutinę šilumos vartojimo galią, būtina atsižvelgti į pastato atnaujinimo (modernizavimo) efektą ir vidutinei šilumos vartojimo galiai nustatyti vertinti tik po pastato ir (ar) šilumos punkto atnaujinimo (modernizavimo) šilumos vartojimo duomenų laikotarpį	Asociacija NEPRITARIA, kad įgyvendinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo 32 straipsnio 1 dalį ir 2 straipsnio 37 dalį ir vartotojams pritaikant dvinarės šilumos kainos pastoviąją dedamąją, turi būti tiems vartotojams taikoma jų vidutinė šilumos vartojimo galia. Vartotojams, kurie turi alternatyvų šilumos ir / ar karšto vandens šaltinį, bet neatsijungę nuo centralizuoto šilumos tiekimo, taikyti pastoviąją šilumos kainos dedamąją, apskaičiuotą pagal vidutinę jų pastato vartojimo galią būtų netinkamas sprendimas.
14	Tarybos nutarimo „Dėl Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimų atitikties deklaracijomis ir atliekant šių sistemų	VERT parengė ir teikia viešajai konsultacijai Tarybos nutarimo „Dėl Daugiabučių namų šildymo ir karšto vandens sistemų patikrinimų atitikties deklaracijomis ir atliekant šių sistemų patikrinimus vietoje taisyklių patvirtinimo“ projektą, Tarybos nutarimo „Dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2019 m. birželio 27 d. nutarimo Nr. O3E-235 „Dėl Energetikos įrenginių eksploatavimo ir daugiabučių namų šildymo bei karšto vandens sistemų atitikties deklaracijoms tikrinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – nutarimų projektai). VERT funkcijoms pavesta vykdyti ŠŪĮ 20 str. 6 p.: Daugiabučio namo	LŠTA nepritarė projektui ir vienas iš motyvų: Asociacijos vertinimu, tokia Tarybos kuriama tvarka, kai, vietoje visų Sistemų patikrinimo atvykus į vietą, bus Tarybos atstovų tikrinamos tik tam tikros sistemos (Sistemos dėl kurių eksploatavimo gauta

	patikrinimus vietoje taisyklių patvirtinimo“ projektas TAR, 2019-12-13, Nr. 20172	šildymo ir karšto vandens sistemų periodinius patikrinimus dėl jų atitikties nustatytiems reikalavimams ne rečiau kaip kartą per ketverius metus atlieka Taryba. Daugiabučio namo šildymo ir karšto vandens sistemų tikrinimų dėl jų atitikties nustatytiems reikalavimams tvarką ir formą nustato Taryba. Įgyvendindama šį straipsnį VERT parengė nutarimų projektus, kuriais atsisakoma prievolės VERT atstovui faktiškai kartą per 4 metus aplankyti visus daugiabučius, o informaciją apie vidaus sistemų techninį stovį VERT surinks sistemų prižiūrėtojui pateikus atsakymus į klausimyną (deklaraciją). Į vieta VERT atstovas atvyks tik išskirtinais nutarimų projektuose nustatytais atvejais. Kadangi į LŠTA teiktas pastabas VERT neatsižvelgė, tačiau po papildomos diskusijos dar kartą paprašė pateikti, kokie techniniai rodikliai apie pastatų vidaus sistemų techninį stovį privalo būti įtraukti į klausimyną.	pagrįstų skundų, arba nebuvo užpildytos ir pateiktos atitikties deklaracijos, arba 1 proc. Sistemų per trejus metus daugiausiai šilumos suvartojančiuose pastatuose), o visais kitais atvejais bus pasitikima tik prižiūrėtojo pateikta atitikties deklaracija, neužtikrins vidaus Sistemų privalomųjų reikalavimų atitikimo, centralizuoto šilumos tiekimo paslauga gyventojams nebus suteikta kokybiškai, o Šilumos ūkio įstatymo 20 str. 6 dalis nebus įgyvendinta
15	Energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo ir pažymų apie energetikos įrenginių techninę būklę išdavimo paslaugų kainų ir mokėjimo tvarkos aprašo patvirtinimo nutarimo projektas TAR, 2019-08-02, Nr. 12794	Nutarimo projekto tikslas – nustatyti teikiamų energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo ir pažymų apie energetikos įrenginių techninę būklę išdavimo paslaugų kainų ir mokėjimo tvarką, įmokų už teikiamas energetikos įrenginių techninės būklės patikrinimo ir pažymų apie energetikos įrenginių techninę būklę išdavimo paslaugas dydį, įmokų objektus ir tvarką. Projektu siūlomi įkainiai yra apie 65 proc. didesni, lyginant su dabar galiojančiais.	Asociacija nepritarė nutarimo Projektui, kuriuo didinama finansinė našta šilumos tiekėjams (tuo pačiu ir vartotojams) už įrenginių būklės patikrinimą ir pažymų išdavimą. Pažymėtina, kad tikrinimo sąnaudų dydis vienodas panašaus technologinio tipo įrenginiams ir nepriklauso nuo jo dydžio. Įkainis turėtų būti skaičiuojamas įvertinant darbo laiko poreikį ir tikrinimo valandinį įkainį (EUR/val.), kuris gali būti koreguojamas pagal vartojimo kainų indeksą ar pan.
Eil. Nr.	***2019 m. svarstyti TA projektai***	***TA projekto nuostatos***	***Pastabos, LŠTA pozicija ir veiksmai***
1.	Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 ir 3 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas	Esminiai pakeitimai **Būtinieji šilumos gamintojai** – aukciono tvarka kiekvienais metais nustatomas šilumos gamintojų sąrašas konkrečioje aprūpinimo šiluma sistemoje, kurie užtikrina teisės aktų reikalavimais nustatytą šilumos tiekimo kokybę mažiausiomis sąnaudomis ir kuriems kompensuojamos Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nustatytos šilumos gamybai naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos ir protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža; **Metinis būtinosios šilumos gamybos galios įrenginių aukcionas** – aprūpinimo šiluma sistemai būtinų šilumos gamybos įrenginių suminės galios parinkimas aukciono būdu, patenkinant aprūpinimo šiluma sistemos poreikius projektinėmis sąlygomis, ne mažiau kaip vienerių metų laikotarpiui, užtikrinant mažiausias šilumos gamybos metines išlaidas Šilumos gamyba grindžiama **pagal Nacionalinėje energetikos strategijoje, Nacionalinėje šilumos ūkio plėtros programoje ir šilumos ūkio specialiuosiuose planuose nustatytas šilumos gamybos šaltinių atnaujinimo, plėtros ir/ar naudojamo kuro konversijos planuojamas apimtis ir vietą, konkurenciją tarp šilumos gamintojų**. Siekiant užtikrinti konkurenciją tarp šilumos gamintojų, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija tvirtina Naudojimosi šilumos perdavimo tinklais sąlygų sąvadą, privalomą visiems asmenims, kurie verčiasi energetikos veikla šilumos energijos sektoriuje, įskaitant asmenis, ketinančius plėtoti šilumos energijos gamybą ir prisijungti prie šilumos perdavimo tinklų. **Veiksminga konkurencija užtikrinama organizuojant metinį būtinos šilumos gamybos galios įrenginių aukcioną, kuris užtikrina minimalų metinių sąnaudų šilumos gamybai kiekį. Šio aukciono būdu atrinktiems būtiniesiems šilumos gamintojams apmokamos šilumos gamybai naudojamo ilgalaikio turto nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos ir protingumo kriterijus atitinkanti investicijų grąža, o jie kiekvieną mėnesį dalyvauja**	Įstatymo projekto iniciatorius yra Lietuvos šilumos tiekėjų asociacija. Įstatymo projektą parengė ir teikia Lietuvos Respublikos Seimo nariai LRV pateikė išvadą nepritariančią projekto nuostatoms ir tvarios šilumos gamybos konkurencijos modeliui. Įstatymo projektas toliau turės būti svarstomas LR Seime. LŠTA toliau aktyviai dėl pastangas, kad būtų užtikrinta konkurencija mažiausiomis sąnaudomis ir palanki vartotojams.

		šiluminės energijos aukcione, neviršydami metiniam būtinosios šilumos gamybos galios įrenginių aukcionui pasiūlytos eksploatacijai būtinų sąnaudų pastoviosios ir kintamosios dedamųjų viršutinių ribų, įvertinant faktines kuro išlaidas, suminio dydžio. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustato metinio būtinosios šilumos gamybos galios įrenginių aukciono taisykles bei tvirtina jo organizavimo tvarką. Kiti šilumos gamintojai, nedalyvavę ar nelaimėję metinio būtinos šilumos gamybos galios įrenginių aukciono, dalyvauja mėnesiniame šiluminės energijos gamybos aukcione:	
2.	Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2, 36 ir 37 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas	Įstatymo projektu siekiama efektyviai įgyvendinti ateityje numatomą šilumos ūkio valdymo perdavimo procesą, t. y. tinkamai įvertinti numatomus šilumos ūkio valdymą perimsiančius asmenis, numatomo projekto techninius, teisinius ir finansinius aspektus, skaidriai pasirinkti asmenį, o vėliau, sudarius su juo sutartį, teisės aktų nustatyta tvarka atlikti jo vykdomą šilumos ūkio valdymo kontrolę ir priežiūrą. Tikimasi, kad šis pakeitimas Įstatymo projekte išspręs problemas, su kuriomis jau susidūrė savivaldybių institucijos išnuomodamos, o paskui perimdamos turtą, ir ateityje jų pavyks išvengti.	Įstatymo projekto rengimo iniciatorė – Energetikos ministerija. LŠTA iš esmės pritarė projektams.
3.	Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 2 ir 15 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIP-1651(2)	Įstatymo projekto tikslas pašalinti dabar esantį prieštaravimą tarp faktinės padėties daugiabučiuose namuose, kuriuose karšto vandens tiekimo nėra, ir teisinio jos neatitikimo, nustatančio, kad karštą vandenį daugiabučiuose namuose tiekia karšto vandens tiekėjas, sistemiškai vertinant Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo (toliau – Įstatymas) nuostatas nėra pagrįstas. Šiuo metu karšto vandens tiekimą daugiabučiuose namuose reglamentuoja Įstatymo 2 straipsnio 2 dalis, kurioje nustatyti trys karšto vandens vartotojų apsirūpinimo karštu vandeniu būdai: pirmasis – centralizuotai paruošto karšto vandens pirkimas iš karšto vandens tiekėjo, antrasis – šilumos karštam vandeniui ruošti pirkimas iš šilumos tiekėjo, o geriamojo vandens karštam vandeniui ruošti pirkimas iš geriamojo vandens tiekėjo ir trečiasis – individualus karšto vandens ruošimas jo vartojimo vietoje (bute), naudojant kitus energijos šaltinius (dujas, elektrą, kietąjį kurą) geriamajam vandeniui pašildyti iki higienos normomis nustatytos temperatūros. Įstatymo 15 straipsnis reglamentuoja karšto vandens tiekimo organizavimą daugiabučiuose namuose. Vartotojai daugiabučiuose namuose Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka gali pasirinkti apsirūpinimo karštu vandeniu būdą arba karšto vandens tiekėją ir sudaryti su juo karšto vandens pirkimo–pardavimo sutartį	Įstatymo projekto rengimo iniciatoriai - Seiko nariai. Projektas pateiktas LRV išvadai gauti LŠTA iš esmės pritarė projektams, o LŠTA atstovas dalyvauja Seimo Energetikos ir darnios plėtros komisijos sudarytoje darbo grupėje.
4	LR mokesčio už aplinkos teršimą įstatymo Nr. VIII-1183 pakeitimo įstatymo projektas	Įstatymo projektas nustato mokesčio už aplinkos teršimą: objektą, mokėtojus, mokėtojų teises ir pareigas, lengvatas, tarifų nustatymo ir indeksavimo tvarką, mokestinį laikotarpį, tarifus, mokesčio už aplinkos teršimą apskaičiavimo, deklaravimo ir mokėjimo tvarką, mokestinio patikrinimo tvarką, taip pat įplaukų paskirstymą ir tikslinį panaudojimą.	LŠTA pasiekė, kad mokesčiai už išmetimus iš biokurą deginančių įrenginių bus įvesti ne 2025, o tik 2028 m.
5	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Kompensacijos dėl specialiųjų žemės naudojimo sąlygų taikymo Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme nurodytose teritorijose, kuriose taikomos specialiosios žemės naudojimo sąlygos, nustatytose tenkinant viešąjį interesą, kai žemės savininko, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtinio sutikimas neprivalomas, apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikos patvirtinimo“ projektas	Nutarimo projektas parengtas įgyvendinant Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą Nr. XIII-2166 (toliau – SŽNSĮ). Kompensacijos apskaičiavimo ir išmokėjimo metodikoje (toliau – Metodika) siekiama nustatyti aiškias ir detalias Kompensacijos apskaičiavimo formules, kurios apimtų ne tik turto vertės sumažėjimą, nuostolius, patirtus dėl apribojimų taikymo, bet ir nuostolius, patirtus dėl pradėtų rengti statybos ir (ar) teritorijų planavimo dokumentų, nebegalėjimo vykdyti suplanuotą veiklą, kitus susijusius nuostolius. Nutarimo projekto tikslas – nustatyti SŽNSĮ numatytą tvarką, pagal kurią būtų suteikta Kompensacija žemės savininkams, valstybinės ar savivaldybės žemės patikėtiniams ir kitiems turintiems teisę gauti Kompensaciją SŽNSĮ nurodytiems asmenims	LŠTA teikė pastabą, kad metodikos dėl jos sudėtingumo nederina ir prašo Aplinkos ministerijos konsultacijos dėl Metodikos projekto taikymo praktikos.
6	Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 23 d. nutarimo Nr. 1213 „Dėl Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas	Projekto tikslas – užtikrinti sklandų Daugiabučių namų atnaujinimo (modernizavimo) programos (toliau – Programa) įgyvendinimo tęstinumą, patikslinant Programos priede nurodytas valstybės remiamas energinį efektyvumą didinančias priemones.	LŠTA iniciatyva teikiamas LRV nutarimo projektas.
7	Lietuvos Respublikos energijos vartojimo	Projektai įgyvendina 2018 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos Direktyvos (ES) 2018/2002, kuria iš dalies keičiama Direktyva	LŠTA siūlė sutaupomos

	efektyvumo didinimo įstatymo Nr. XII-2702 1, 3, 4, 5 straipsnių ir Įstatymo priedo pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo Nr. IX- 884 2 straipsnio pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo Nr. VIII-1881 33 ir 391 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos šilumos ūkio įstatymo Nr. IX-1565 8 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymo, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo Nr. VIII- 1973 31 ir 371 straipsnių pakeitimo įstatymo projektai	2012/27/ES dėl energijos vartojimo efektyvumo (toliau – Direktyva), nuostatas, susijusias su Europos Sąjungos energetikos ir klimato srities tikslų nustatymu iki 2030 metų, Lietuvai tenkančiu įpareigojimu pasiekti ne mažesnį kaip 27 280 GWh suminį sutaupytos energijos kiekį. Bus nustatytas įpareigojimas valstybės institucijoms, kurios įgyvendina ar rengia naujas energijos vartojimo efektyvumo didinimo politikos priemones, pirmenybės tvarka jas įgyvendintų pažeidžiamuose namų ūkiuose ir socialiniuose būstuose; šis pakeitimas leis sumažinti išlaidas energijai pažeidžiamuose namų ūkiuose ir socialiniuose būstuose gyvenantiems vartotojams. Bus nustatytos atsakingos institucijos, kurios privalo užtikrinti nustatomo privalomo sutaupyti energijos kiekio tikslo pasiekimą iki 2030 metų, proporcingai pagal to sektoriaus dalį, atsižvelgiant į 2016–2018 metais suvartotos galutinės energijos vidurkį.	energijos kvotas perskirstyti ministerijoms, kurios turi realias galimybes įstatymines užduotis įgyvendinti. Įstatymo pataisa numato reikalavimą neatsiskaitomųjų apskaitos prietaisų nuskaitymą tik nuotoliniu būdu naujai prijungtiems ir modernizuotiems pastatams. Asociacijos nuomone, toks reikalavimas yra nepakankamas ir tik dalinis, siekiant, kad šilumos vartotojai gautų tikslias, jų suvartotą šilumos kiekį atitinkančias sąskaitas už šilumą. Rodmenų surinkimui ir sąskaitų išrašymui būtina visų skaitiklių, dalyvaujančių šilumos paskirstyme, rodmenis nuskaityti nuotoliniu būdu pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui.
8	Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Nacionalinės klimato kaitos valdymo politikos strategijos patvirtinimo“ projektas	Strategijos projekte nustatomi trumpalaikiai (iki 2030 m.), indikatyvūs vidutinės trukmės (iki 2040 m.) ir ilgalaikiai (iki 2050 m.) klimato kaitos švelninimo (išmetamųjų ŠESD kiekio mažinimo) ir prisitaikymo prie klimato kaitos tikslai ir uždaviniai. Strategijos projekto tikslas – suformuoti ilgalaikę Lietuvos klimato kaitos valdymo politikos viziją, pasiekti šalies ekonomikos neutralumą klimatui, užtikrinti šalies ūkio sektorių ir ekosistemų atsparumą klimato kaitos keliamiems aplinkos pokyčiams ir, taikant darnų finansavimą ir investavimą, išplėtoti mažo anglies dioksido kiekio konkurencingą, socialiai teisingą ekonomiką, kurti naujas „žaliąsias“ darbo vietas, diegti eko-inovatyvios technologijas, pasiekti, energijos gamybos ir vartojimo efektyvumo didinimą ir atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimą visuose šalies ūkio (ekonomikos) sektoriuose (energetika, pramonė, transportas, žemės ūkis, ir kt.).	LŠTA teikė pastabas ir pasiūlymus.